ИНСОН ЕРДАГИ ВА КОСМОСДАГИ ҲАММА ГЎЗАЛ НАРСАЛАРНИ МЕҲНАТ БИЛАН ВА ФАҚАТ МЕҲНАТ БИЛАН БУНЁДГА КЕЛТИРАДИ

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

УЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 168 (2200). | 21 август, сешанба, 1962 йил. | Баҳоси 2 тийин.

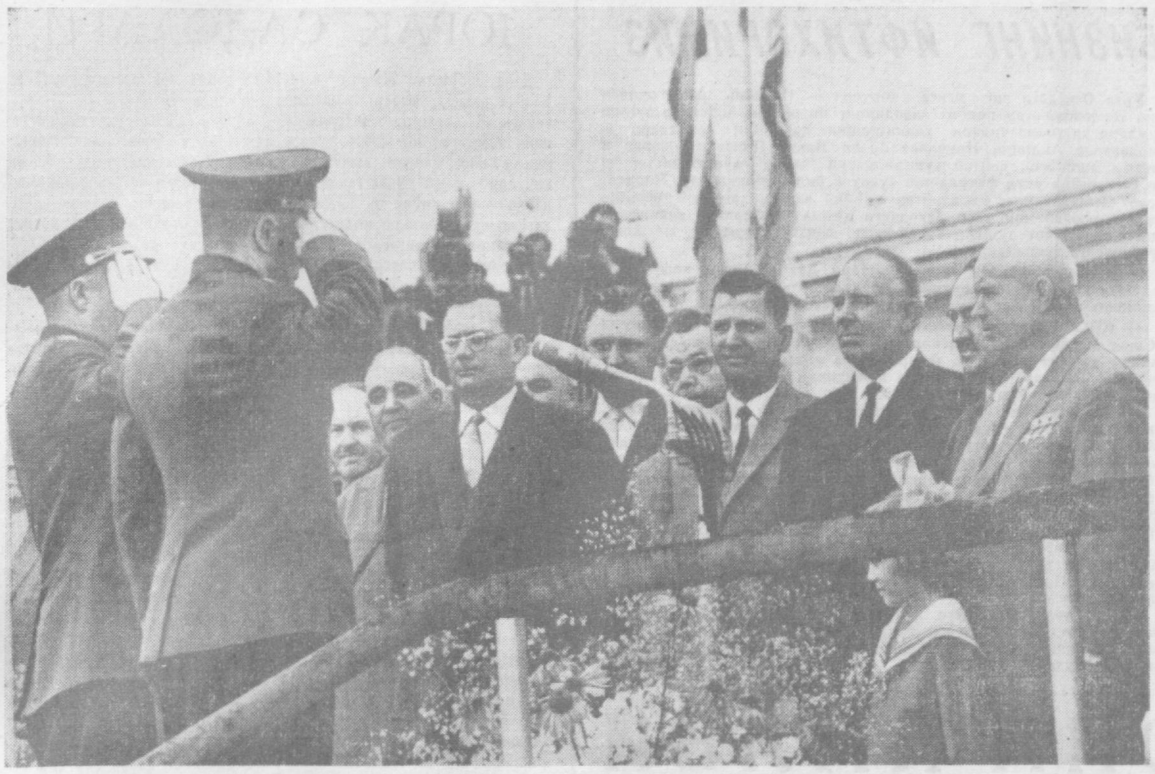

Москва 1962 йил 18 август. Совет халқининг шонли фарзандлари қаҳрамон-космонавтлар Андриян Григорьевич Николаев ва Павел Романович Попович Внуково аэродромида тантанали равишда кутиб олинди. Суратда: А. Г. Николаев ва П. Р. Попович партия ва ҳукумат топшириғи муваффақиятли бажарилганлиги ҳақида рапорт бермоқдалар.

В. Севостьянов фотоси. (ТАСС фотохроникаси).

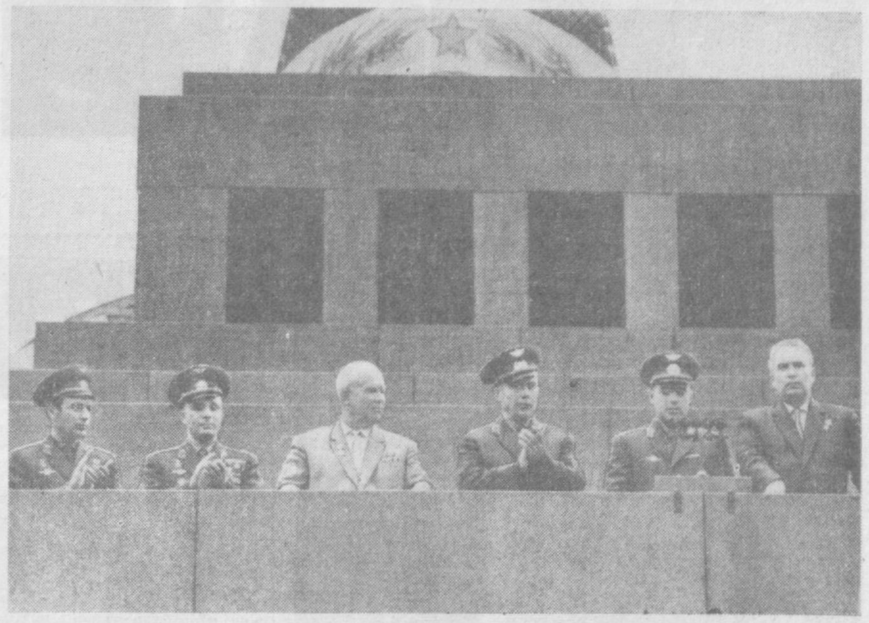

Москва. 1962 йил 18 август. Шу куни Ватанимиз пойтахтида меҳнаткашларнинг совет халқининг янги мислсиз ғалабаси — учувчи-космонавтлар Андриян Григорьевич Николаев ва Павел Романович Попович ўртоқлар бошқарган «Восток-3» ва «Восток-4» космик кемаларининг группа бўлиб узоқ вақт давомида космосда парвоз қилганига бағишланган митингги бўлди. Суратда мавзолей минбарида.

В. Кошевой фотоси, (ТАСС фотохроникаси).

КОСМОС ҚАҲРАМОНЛАРИ ШАРАФИГА

Кундузи, космик кемаларнинг командирлари Москва тупроғига қадам қўйган дамларда бошланган байрам тантаналарининг тўлқини мавж уриб, номи бутун инсоният учун тинчлик, инсонпарварлик идеялари тантанасининг символи, Коинот бўшлиқларини забт этиш символи бўлиб қолган улуғ шаҳар бўйлаб ёйилди. Ҳозиргина Қизил майдондан жавлон уриб ўтган байрам намойишининг мавжли оқими ўз тантаналарини энди Кремлга кўчирди. КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети совет фани ва техникасининг мислсиз жасорати шарафига, жаҳонда биринчи марта космосга группа бўлиб парвоз қилган мукаммал космик кемаларнинг ижодкорлари —олимлар, конструкторлар, инженерлар, техниклар шарафига, совет қаҳрамонлари Андриян Григорьевич Николаев ва Павел Романович Попович шарафига Кремлда қабул маросими ўтказдилар.

Чеҳрасидан шоду-хуррамлик акс этиб турган меҳмонлар Катта Кремль саройининг муҳташам зинасидан тепага кўтарилар эканлар, ажойиб космик техника ижодкорларининг қўлларини маҳкам қисадилар. Космик техника ижодкорларидан кўпининг кўксини Социалистик Меҳнат Қаҳрамонларининг юлдузлари, Ленин мукофоти лауреатининг нишонлари безаб турибди. Ватан уларнинг илм-фандаги жасоратини муносиб даражада тақдирлаган.

Меҳмонлар орасида СССР ва РСФСР министрлари, давлат комитетларининг раислари, КПСС Марказий Комитетининг аъзолари ва КПСС Марказий Комитети аъзолигига кандидатлар. Совет Иттифоқи маршаллари, Москвадаги партия, совет ва жамоат ташкилотларининг раҳбарлари, ишлаб чиқариш новаторлари, фан ва маорифнинг атоқли арбоблари, ёзувчилар бор.

Дипломатик ваколатхоналарнинг бошлиқлари ҳозир бўлишган.

...Фанфараларнинг «Ҳаммангиз эшитингиз!» деган қўнғироқдай овози эътиборни ўзига тортади. Яна бир лаҳзадан сўнг сарой бошдан-оёқ музикага тўлиб кетгандек туйилади. Қалбларда қайнаб тошган севинчни оркестр билан хор завқли бир оҳангда ифода этади.

Н. С. Хрушчев, А. Г. Николаев. П. Р. Попович, космонавтларнинг қариндош-уруғлари, Ю. А. Гагарин, Г. С. Титов залга кириб келадилар. Йигит ва қизлар уларни гулдасталар билан кутиб олишади. Овация янграйди, қарсаклар узоқ вақтгача тинмайди. Ҳар бир киши қаҳрамонларни табриклашни, уларнинг яқиндагина юлдузсимон кемаларни бошқарган забардаст қўлларини қисишни истайди.

КРЕМЛДА ҚАБУЛ МАРОСИМИ

Н. С. Хрушчев ва космонавтлар билан бирга залга Л. И. Брежнев, Г. И. Воронов, А. П. Кириленко, Ф. Р. Козлов, А. Н. Косигин, А. И. Микоян, Н. В. Подгорний, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, Ш. Р. Рашидов, В. В. Шчербицкий, П. Н. Демичев, Л. Ф. Ильичев, Б. Н. Пономарев, А. Н. Шелепин, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосарлари Н. Н. Органов, Д. С. Коротченко, В. И. Козлов, М. А. Искандаров, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари Н. Г. Игнатов, В. Н. Новиков, К. Н. Руднев, Д. Ф. Устинов кириб келадилар.

Руминия Ишчи партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Руминия Халқ Республикаси Давлат кенгашининг раиси Георге Георгиу-Деж, Руминия Халқ Республикаси Министрлар Советининг раиси Ион Георге Маурер, Руминия Ишчи партияси Марказий Комитетининг секретари Киву Стойка, Франция Коммунистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси ва Марказий Комитет секретари Жак Дюкло, Канада Коммунистик партиясининг раиси Тим Бак ҳам шу ерда ҳозир эдилар. Того Республикаси Миллат мажлисининг раиси Жонатан Сави де Тове бошлиқ шу республика парламент делегациясининг аъзолари. Иосинари Каваи бошлиқ Япония савдо-саноат доиралари делегацияси ҳам ҳозир бўлдилар.

СССР Олий Совет Президиумининг Секретари М. П. Георгадзе Андриян Григорьевич Николаев ва Павел Романович Поповичга Совет Иттифоқи Қаҳрамони деган унвон бериш тўғрисидаги Фармонни ҳамда уларга «СССР космонавт учувчиси» деган унвон бериш тўғрисидаги Фармонни ўқиб эшиттиради.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев космонавтларга Ленин орденлари. «Олтин Юлдуз» медаллари ва СССР космонавт учувчисининг нишонларини топширади.

Л. И. Брежнев бундай деди:

Қадрдон самовий биродарлар!

Қадрдон Андриян Григорьевич ва Павел Романович ўртоқлар! Очиғини айтсам, бутун, Сиз қаҳрамон космонавтларни кутиб олаётганимиз мана шу байрам кунида Сизга, Андриян Григорьевич ва Сизга, Павел Романович, — украин ва чуваш халқларининг, улуғ оиламиз халқларининг содиқ фарзандларига Ватанимизнинг хизматингизга жуда муносиб бўлган олий мукофотларини: Совет Иттифоқи Қаҳрамонларининг Ёрликларини, Ленин орденларини ва Олтин юлдузларни, шунингдек Совет Иттифоқи космонавт учувчиларининг нишонларини топшираётганлигим билан ниҳоятда мамнун бўлмоқдаман.

Коммунизм ишига садоқат, мардоноворлик, серғайратлик, истеъдод билан хизмат қилаётганлигингиз учун халқимизнинг, унинг ленинчи партиясининг миннатдорчилиги мана шу мукофотларда ўз ифодасини топди. Мисли кўрилмаган жасоратингиз, космосга группа бўлиб қилган парвозингизга қойил қолган кўп миллионли халқимизнинг юрак туйғулари партия Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг ҳужжатларида, Никита Сергеевич Хрушчевнинг бугун сўзлаган мазмунли нутқида ифода этилди.

Мана шу шонли кунларда бутун прогрессив инсоният бизнинг халқимиз билан биргаликда Сизнинг жасоратингиз шарафига қарсак чалмоқда. совет фанининг янги зафарли тантанаси шарафига, деярли хаёлий бўлиб кўринса ҳам, аслида ҳақиқат бўлган ажойиб космик кемаларнинг ижодкорлари — олимларимиз, конструкторларимиз, инженерларимиз, техникларимиз ва ишчиларимиз шарафига қарсак чалмоқда.

Шуни таъкидлаб ўтмоқчиманки, Сиз парвоз қилаётган кунларда ҳам, мана шу кунда ҳам ер юзидаги одамлар тинчлик ҳақида аллақандай алоҳида завқ билан, зўр умид билан гапирмоқдалар. Улар биз космосни ўзлаштиришда қўлга киритган муваффақиятларни бутун дунёда тинчлик иши эришадиган янги ғалабалар билан ҳақли суратда боғламоқдалар. Бу эса, совет халқини қувонтирмоқда ҳамда уни ер юзида тинчликнинг, ақл заковат ва бахт-саодатнинг тантанаси йўлида янги-янги қаҳрамонликларга руҳлантирмоқда.

Биз аминмизки, ана шу порлоқ дунё барпо қилинади. Коммунистик партия, унинг тинчлик иши учун толмас курашчи содиқ ленинчи Н. С. Хрушчев бошлиқ ленинчи Марказий Комитети мамлакатимизни ана шу мақсадга элтувчи тўғри йўлдан бошлаб бормоқдалар.

Қадрдон Андриян Григорьевич ва Павел Романович, космосга қилган тарихий парвозингиз муваффақиятли тугалланганлиги билан, олий мукофотлар билан ҳаммамизнинг чин юракдан яна бир марта изҳор этган табрикларимизни қабул қилгайсиз. Халқимизнинг, гўзал Ватанимизнинг шаън-шавкати йўлида сиҳат-саломатлик ва янги зафарлар тилаб билдирган истакларимизни қабул қилгайсиз.

Андриян Николаев сўзлайди. «Хотиржамлик, хотиржамлик ва яна бир марта хотиржамлик» деган сўзлар Ерда ҳам, космосда ҳам севимли матали бўлиб қолган Николаевнинг ҳозир ҳаяжонланаётганлиги очиқ сезилиб турибди. Зал унинг чин юракдан айтган содда нутқини сукут сақлаб тингламоқда. Бу нутқ ўз бурчини адо этган ва Ватан талаб қилган ҳамма нарсани ҳар бир дамда бажаришга тайёр турган кишининг зўр шодлик туйғулари билан суғорилган эди.

— Мен ва Павел Романович учун тантанали бўлган мана шу дамларда, — деди у, — бутун совет халқига, партия Марказий Комитетига, Совет ҳукуматига чин кўнгилдан кўпдан-кўп раҳмат айтмоқчиман. Бизга қилаётган ғамхўрлиги учун, биз, оддий кишиларга, совет космонавт учувчиларига меҳрибонлиги учун Никита Сергеевич Хрушчевга чин кўнгилдан раҳмат айтмоқчиман.

Павел Попович ҳам ўз дўсти сингари мукофотлар учун қизғин миннатдорчилик билдиради.

— Бизни шундай самимият билан кутиб олганликларингиздан, Совет ҳукумати, жонажон Коммунистик партиямиз бизга шундай ғамхўрлик ва меҳрибонлик қилаётганликларидан, — деди у, — беҳад мамнунман. Андриян Григорьевич икковимиз Ватанимнинг шон шарафини ҳимоя қилганлигимиз билан фахрланаман. Менингча, биз Ватанимизнинг юзини ерга қаратганимиз йўқ. Кўпдан кўп раҳмат.

Юрий Гагарин билан Герман Титов космонавт дўстларининг ёнига келиб, ўртоқларини қучоқлаб оладилар. Бу, унутилмас бир манзара бўлди: биз ҳар бири ҳақида афсоналар тўқиш мумкин бўлган тўрт баҳодирни тугал кўрдик. Юрий Гагарин — космик парвознинг пионеридир. Герман Титов инсон космосда узоқ вақт бўлиш мумкинлигини исботлайди. Андриян Николаев билан Павел Попович Коинотга коллектив бўлиб штурм қилиш перспективаларини очиб бердилар.

Қабул маросимининг қатнашчилари Никита Сергеевич Хрушчев кўтарган қадаҳни қизғин кутиб оладилар. У айтадики, космонавтларнинг Москвага қайтиб келиши Авиация кунига тўғри келиб қолди. Лекин иккаласи ҳам бир байрамдир, чунки космосни ўзлаштиришдаги дастлабки поғоналар авиация билан боғланган.

Биз бир нарсани — тинчлик ва дўстликни истаймиз, деб давом этади Н. С. Хрушчев. Биз урушга қаршимиз. Биз тинчлик тарафдоримиз, ҳали ҳам мустамлакачилик зулми остида ётган одамларнинг озодлиги тарафдоримиз.

Н. С. Хрушчев космонавтлар учун уларнинг жасорати учун, улар эришган ва бутун инсониятнинг мулки бўлиб қоладиган натижалар учун қадаҳ кўтаришни таклиф қилади.

Андриян Николаев ва Павел Попович ўз ишларига юксак баҳо берилганлиги учун тағин бир марта қизғин миннатдорчилик билдирадилар, совет олимларига, инженерларига, техникларига, ишчиларига, парвозга тайёргарлик кўришда ва уни ўтказишда қатнашган ҳамма кишиларга миннатдорчилик билдирадилар. Бу — партиянинг, партия ленинчи Марказий Комитетининг муваффақиятларидир,

Қайта-қайта қарсаклар янграйди. Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг раҳбарлари Андриян Николаев ва Павел Попович билан самимий суҳбатлашадилар. Н. С. Хрушчев «самовий биродарлар»ни оталарча қучоқлайди.

Кремлдаги ана шу унутилмас учрашув вақтида шодиёна хушчақчақлик кайфияти ҳукм сурди. Қабул маросимининг қатнашчилари бутун инсониятга тинчлик ва бахт-саодат йўлини кўрсатиб бераётган, юлдузлар сари янги йўллар солаётган қудратли социалистик давлатимиз учун зўр фахрланиш ҳиссига диллари тўлган ҳолда тарқалишдилар.

Л. МАРКЕЛОВА,
М. ГЕРАСИМОВ.
(ТАСС махсус мухбирлари).

ХАЛҚАРО СТУДЕНТЛАР СОЮЗИНИНГ ЛЕНИНГРАД ШАҲРИДАГИ VII КОНГРЕССИГА

Азиз дўстлар!

Шу қулайликдан фойдаланиб, Совет юртида Халқаро студентлар союзи VII конгресси қатнашчиларини, сизлар бу ерда вакиллари бўлган барча ўқувчи ёшларни табриклайман.

Сизларнинг олдингизда — студентлар, ёш авлод вакиллари олдида, ер юзида яшовчи халқларнинг бахт-саодати ва гуллаб-яшнаши учун баланд руҳ ва шодиёна меҳнат қилиш йўлида кенг ва порлоқ истиқболлар очилмоқда. Бизнинг планетамизда очлик ва касалликларга ўрин бўлмаслиги учун, ердаги ҳамма бойликлар ва космос фазоларини инсонга, унинг бахтли ва фароғатли бўлишига хизмат қилдириш учун ҳозирнинг ўзидаёқ реал имкониятлар мавжуддир.

Аммо, реакция ва уруш кучлари ана шу олижаноб мақсадга эришиш йўлида ғов бўлиб турибди. Ана шу кучлар халқларни ҳалокатли ядро уруши гирдобига ташламоқчи бўлади.

Жаҳон халқлари бу фалокатнинг олдини олишга қодирдирлар. Улар урушга нафрат билан қарамоқдалар ва тинчлик учун, ёппасига ва батамом қуролсизланиш учун тобора қатъий кураш олиб бормоқдалар. Халқларнинг ана шу олижаноб курашида студентларнинг ҳамма жойда актив қатнашишлари ғоят муҳимдир.

Кишилар тинчлик учун биргалашиб кураш олиб борганларидагина бу кураш муваффақият қозониши мумкин. Шу сабабли, инсониятни ялпи қирғин уруши хавфидан, одамларнинг ялпи қирилиши ва вайронгарчиликлар хавфидан қутқазиш сиз, ёшларга, сизларнинг биргалашиб ҳаракат қилишларингизга кўп жиҳатдан боғлиқдир.

Сизнинг конгрессингиз август ойида, янги ҳосил йиғиштириб олинаётган ойда ўтмоқда. Ўз мамлакатларингиздаги студентларнинг кураш ва фаолият тажрибасини ўртоқлашиб, сизлар ҳам бамисоли ҳосилни йиғиштириб олгандай бўласиз. Янгидан экиш учун керакли уруғларни ғоят синчиклаб танлаб олишга ҳаракат қилингиз. Бу уруғлар тинчлик, бахт-саодат ва тараққиёт манфаатлари йўлида бундан буён қиладиган иш майдонингизда ғоят мўл ҳосил берсин.

Конгрессингизнинг ишига муваффақият тилайман.

Н. ХРУШЧЕВ.

1962 йил 18 август,

СОВЕТ ХАЛҚИГА ТАБРИКЛАР

«Восток-3» ва «Восток-4» кемаларида совет космонавтлари группа бўлиб қилган мислсиз парвоз тугалланганлиги муносабати билан совет халқига атаб жаҳоннинг ҳамма қисмидан Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети номига, Н. С. Хрушчев ва Л. И. Брежнев ўртоқлар номига юборилаётган табриклар ҳамон келиб турибди.

Булар орасида Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, Германия Демократик Республикаси Давлат кенгашининг раиси Вальтер Ульбрихт, Германия Демократик Республикаси Министрлар Советининг раиси Отто Гротеволь, Германия Демократик Республикаси Халқ палатасининг раиси доктор Иоганнес Дикман ва демократик Германия Миллий фронти Миллий кенгашининг раиси профессор доктор Эрих Корренс ва «Югославия Федератив Халқ Республикаси президенти Иосип Броз Титовнинг самимий табрик телеграммалари бор.

Мексика президенти А. Лопес Матеос, Марокаш қироли Ҳасан II, Исроил президенти Ицхак Бен-Цви, Мальдивия ороллари бош министри Иброҳим Носир ва бошқалар ҳам табрик йўлладилар.

Перу Коммунистик партияси Марказий Комитетидан, Сан-Марино Компартиясидан қардошлик табриклари олинди. (ТАСС).

«ТОПШИРИҚ АДО ЭТИЛДИ, БИЗ УЙИМИЗДАМИЗ!»

КОСМОНАВТЛАР АНДРИЯН НИКОЛАЕВ ВА ПАВЕЛ ПОПОВИЧ СОВЕТ МАТБУОТИ ВАКИЛЛАРИ БИЛАН УЧРАШДИЛАР

Волга бўйида жойлашган шаҳардаги кичкина бир уйчада космонавтлар Андриян Николаев ва Павел Попович журналистлар билан учрашдилар. Космоснинг кашшофи Юрий Гагарин иккала янги самовий биродарни тўпланган кишиларга таништиргач, икки космик кема — «Восток-3» ва «Восток-4»нинг биргаликда қилган парвозининг асосий якунларини айтиб берди. Ҳисоботда космонавтларнинг жавобларини саволлар қай тарзда берилган бўлса, шундай тартибда жойлаштирдим. Космос қаҳрамонларидан ҳар бирининг «дастхати»ни сақлаб қолишга ҳаракат қилдим.

Савол: Шу кунларда газета редакциялари, ТАСС, радио жаҳоннинг ҳамма томонларидан минглаб хат ва телеграммалар олмоқда. Бу хат ва телеграммаларда совет кишилари, бошқа мамлакатларнинг гражданлари совет фанига ва сизларнинг жасоратингизга қойил қолганликларини изҳор қилмоқдалар. Ана шу хатларнинг авторларига, совет халқига қандай жавоб берайлик?

Николаев: «Восток-3» ва «Восток-4»нинг парвозига бутун дунёда жуда катта муваффақият деб баҳо берилганига Павел Романович иккаламиз ғоят хурсандмиз. Биз хат ва телеграммаларнинг авторларига самимий табриклари учун миннатдорчилик билдирамиз. Уларнинг ҳаммасига меҳнатда ва шахсий турмушда муваффақиятлар тилаймиз.

Попович: Андриян айтган гапларга қўшиламан. Табриклари учун ҳаммаларига катта раҳмат.

Савол: Ерга қайтиб тушганингиздан сўнг ўзингизда дастлаб қандай ҳис пайдо бўлганини айтиб берсангиз.

Попович: Кўп кунлик айрилиқдан сўнг Ватанга қайтиб келиш ғоят ёқимли бир ишдир. Шундай бир ҳис пайдо бўлдики, уни сўз билан ифодалаб бўлмайди. Бизнинг аҳволимизни осонгина тушунишингиз мумкин: биз космосда бир неча сутка бўлдик. Ерга тушишим биланоқ, мен: «Марра бизники!» деб қичқириб юбордим. Севинганимдан ўйинга тушиб юборай дедим: топшириқ адо этилган, биз уйимизда эдик.

Николаев: Павел тўғри айтади. Дилларимиз шодлик туйғулари билан тўлиб тошган эди. Бутун оламни қучоқлаб олгумиз келар эди.

Савол: Совет тупроғида Сизни биринчи бўлиб ким кутиб олди?

Николаев: Биринчи бўлиб кутиб олган киши врач бўлди. Ерга қўнганимдан кейин бир неча минутдан сўнг уни ёнимда кўрдим. Врач омон-эсон қайтиб келганлигим билан самимий табриклади. Шунинг устига отлиқ бир қозоқ боласи мен томон чопиб келаётганини, иккинчи тарафдан трактор келаётганини кўриб қолдим. Мен жилмайганимча қараб турар эдим, шу қадар ажабланарли даражада яхши эди.

Савол: Кемаларнинг бортида сизлар кимдан ва қандай табриклар олдингиз?

Николаев: Табриклар кўп бўлди, лекин биттасини айтиб бераман: тўртинчи марта айланишимда тасодифан Никита Сергеевич Хрушчевнинг овозини эшитиб қолдим.

У, мени муваффақият билан табриклади ва Ерга омон-эсон қайтиб тушишимни тилади. Бу мени шу қадар қаттиқ тўлқинлантирдики, кўзимдан ёш чиқиб кетди. Унинг сўзи бутун халқ ва партиянинг оқ йўл тилаган истаги бўлиб эшитилди. Никита Сергеевичнинг сўзлари мени илҳомлантириб, ғайратимга ғайрат қўшиб юборди. Кези келганидан фойдаланиб бизга ва бизнинг парвозимизга эътибор билан қараганлиги учун Никита Сергеевичга яна бир марта миннатдорчилик билдираман.

(ОХИРИ ИККИНЧИ БЕТДА).

ИЛҒОРЛАР ТАҚДИРЛАНДИ

ЯНГИБОЗОР, 20 август. (телефон орқали олинди.) Кеча бу ерда Юқори Чирчиқ район қишлоқ хўжалик илғорларининг кенгаши бўлиб ўтди. Кенгашда район ижроия комитетининг раиси ўртоқ М. Ражабова йиғим-теримга тайёргарликнинг бориши тўғрисида гапириб берди.

Районда ҳар йилгидек бу йил ҳам мўл ҳосил етиштирилмоқда. Машъал районнинг хўжаликлари мамлакатга 16 минг 500 тонна ёки ҳар гектар ердан 30 центнердан пахта етказиб бериш учун курашмоқдалар.

Кенгашда ана шу соҳада мардонаворлик билан меҳнат қилаётган илғор бригада бошлиқлари, колхоз раислари, механик-ҳайдовчилар сўзга чиқиб, ўз иш тажрибаларини ўртоқлашдилар.

Шундан кейин тантанали маросим бўлди. Маълумки, Юқори Чирчиқ райони 1961 йилда қишлоқ хўжалик маҳсулотларидан мўл ҳосил етиштирганлиги учун СССР халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг биринчи даражали диплоМи билан мукофотланган эди. Тошкент область ижроия комитетининг раиси ўртоқ Э. Т. Шайхов СССР халқ хўжалиги ютуқлари виставкаси комитетининг топшириғига биноан ана шу дипломни тақдим этади.

Шу билан бирга районнинг илғор кишиларига, колхозларига виставканинг дипломлари, олтин, кумуш бронза медаллари ҳам топширилди.

СОВЕТ КОСМОНАВТЛАРИ — ИНСОНИЯТ ФАХРИ

☆ ☆ ☆

БИЗНИНГ ИФТИХОРИМИЗ

Ўрта Осиёдаги энг кекса корхона — Октябрь революцияси номли тепловоз-вагон ремонт заводининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари халқимизнинг қаҳрамон вакиллари — космонавтлар Андриян Николаев билан Павел Попович жонажон еримизга омон-эсон қайтиб тушганлигини жуда хурсандчилик ва улуғ Ватанимиз учун фахрланиш туйғуси билан эшитдилар. Космосни забт этишда қўлга киритилган ажойиб ғалаба ҳақида ишчилар фикрини ифодаламоқ учун заводдаги ҳамма цехларнинг вакиллари иккинчи сменанинг тушлиқ танаффуси вақтида дизель цехининг кенг биносига тўпландилар.

Тепловоз цехининг старший мастери Азамат Есиев ҳозир бўлган ҳамма кишиларнинг фикрини ифодалаб, бу хушхабар завод ишчиларининг қалбида завқ-шавқ туғдирганлигини айтди.

— КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва Совет Иттифоқи ҳукуматининг Мурожаатида барча совет кишиларининг ҳис-туйғулари ва фикр-ўйлари аниқ ифода қилинган, — деди у. — Бизларнинг ҳаммамиз коммунизм тантанаси йўлида фидокорона меҳнат қилишга тайёрмиз.

— Бизнинг Советлар мамлакатимиз космосни эгаллашда биринчиликни мустаҳкам сақлаб қолди, — дейди 2-механика цехининг токари, коммунистик меҳнат зарбдори Юрий Тарасенко. — Шундай бўлиши бежиз эмас. Бизнинг мамлакатимиз Ернинг сунъий йўлдошини биринчи бўлиб учирди, биринчи атом электростанциясини барпо қилди. Ҳозир Ватанимиз тарихда биринчи бўлиб коммунизмни муваффақиятли суратда қурмоқда. Бизнинг бурчимиз — космонавтларнинг шонли жасоратига меҳнат зафарлари билан жавоб беришдир.

— Космонавтларимизнинг парвози муваффақиятли суратда тугаганлигига бутун халқ билан бирга қувонмоқдамиз, — деди 1-цехнинг мастери Орифжон Муҳамедов. — Космос қаҳрамонларига шон-шарафлар бўлсин!

Илғор коллектив етти йиллик планни муддатидан олдин бажариш учун, Ватанимиз куч-қудратини мустаҳкамлаш учун мусобақада янги-янги муваффақиятларни қўлга киритишга тайёр турганлигини билдирди. (ЎзТАГ).

ЮРАК САДОЛАРИ

Дала шийпони. Жамоат жам. Қалбда баҳор, юзлар навбаҳор чечагидай гулгун. Чеҳраларда илиқ табассум. Шу тобда уларнинг қалбида қандай ҳаяжон тўлқинлари мавж ураётганлигини пайқаб олиш қийин эмас. Ҳа, бу азамат пахтакорлар инсон ақл-заковатининг тантанаси бўлган янги парвоздан чексиз фахрланмоқдалар...

Ҳамманинг диққат-эътибори ўртада сўзлаётган нотиқда.

— Гапираётган бригада бошлиғи, — деди ҳамроҳимиз, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Ерденов.

— Ажойиб замонда яшамоқдамиз, дўстлар, — дейди бригада бошлиғи коммунист Шоди Раҳматов.— Қувонч устига қувонч, ғалаба устига ғалаба. Ҳамма нарса инсоннинг бахти учун хизмат қилади. Халқимизнинг мустаҳкам дўстлиги туфайли буюк ғалабаларга эришмоқдамиз. Шерюрак икки фарзандимизнинг мислсиз парвози кимни қувонтирмайди дейсиз. Бу икки азамат фан ва техникамизнинг қанчалик илгарилаб кетганлигини инсоният дунёсига баралла кўз-кўз қилганда айтингчи, қайси бир юрак тўлқинланмайди. Шу муносабат билан айтмоқчиманки, дўстлар, 105 гектар ернинг ҳар гектаридан аввалги мажбуриятдаги 26 дан эмас, балки 28 центнердан «оқ олтин» оламиз.

Ҳамма қарсак чалиб юборди. Бу бизнинг совғамиз бўлади, деди бригадир. «Тўғри, тўғри» — ҳамма бир овоздан унинг фикрини маъқуллади.

— Ким гапирмоқчи? — сўради бригадир.

— Мен, Шоди ака,—бригаданинг моҳир механизатори Абдураҳмон Султонов ўрнидан турди. Ўртоқлар, — деди у, — мен ҳам коммунистман, дўстларим Николаев ва Поповичлар шундай олижаноб қаҳрамонлик кўрсатган бир пайтда биз механизаторлар қараб туролмаймиз. Яқинда биз ҳам пўлат агрегатларга миниб пахтазор ичра парвоз қиламиз. Ишонтириб айтаманки, бу йилги мавсумда олдинги мажбуриятда белгиланган 100 тонна эмас, балки 125 тонна «оқ олтин» териб эл хирмонига тўкаман.

Сўзлар сўзга уланиб кетди. Ҳамма ҳам совет олимларига, конструкторларига ҳамда жасур космонавтларга бебаҳо самимий юрак саломларини йўллаш билан бирга, янада ғайрат билан меҳнат қилишга аҳд қилади.

4-бригаданинг оромгоҳига келганимизда нуроний бир чол вазмин гапирарди.

— Кунларимиз нақадар мазмунли, нақадар янгиликларга тўлиб-тошган, — дейди у. — Қани энди мен ҳам парвоз қилсам... Мен айтмоқчиманки, бу мислсиз парвоз бизники, совет кишилариники. Бизнинг олдимизда ҳам Андриян ва Поповичларники каби масъулиятли парвоз турибди. Бу — кўчатларни қўшимча озиқлантириш, ривожданқолган ғўзаларга яна ишлов бериш, қондириб суғориш йўли билан кўсакларни сутга тўлдириш, мўл ҳосил тўплашдир, — деб сўзини тугатди коммунист сувчи Хожимат ота Ўрмонов. Бу бригада деҳқонлари ҳам қўшимча меҳнат қилиш эвазига ҳар гектар ердан 25 ўрнига 27 центнердан ҳосил кўтаришга аҳд қилдилар.

Колхознинг қайси бир бригада далаларида бўлмайлик, у ерда ҳалол меҳнат қилаётган деҳқонларнинг ажойиб қалб садоларини эшитдик. Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхоз деҳқонлари космонавтларимизнинг ажойиб парвозини янги-янги меҳнат ғалабалари билан нишонлаш мақсадида олдинги мажбуриятга нисбатан 300 тонна кўп «оқ олтин» кўтаришга аҳд қилдилар.

Ўз сафига 80 коммунистни бирлаштирган хўжалик партия ташкилоти ана шу шарафли бурчни адо этиш учун ғайрат билан ишга киришди. Улар бу йил етиштирилган ҳосилнинг 840 тоннасини пўлат агрегатлар ёрдамида териб олишга ҳамда бир ярим минг тонна «оқ олтин»ни тайёрлов пунктига қоп-қанорсиз элтиб беришга аҳд қилдилар. Бунинг учун 10 та пахта терадиган машина, 10 та прицеп тайёрлаб қўйилди.

С. ШОКАРИМОВ.

Б. Березовский ишлаган плакат. («ПРАВДА»дан).

ОНА ҚАЛБИ

Баъзан шундай бўлади: бир киши билан танишасан-да, у сенга ёқиб қолади, қандайдир яқинлик ҳис қилиб, туғишган кишингга ўхшатасан. У киши нимаси билан, нима учун шундай яқин туюлади — билмайсан. Одатдаги одамларга ўхшайди-ю, лекин ўзига тортаверади. Биринчи танишишимдаёқ Павел Поповичнинг онаси — Феодосья Касьяновнанинг мафтуни бўлиб қолдим. Ота-бобоси ғаллакор ўтган меҳнаткаш содда деҳқон аёли. Аммо унда одатдан ташқари қандайдир ички куч бор. Кекса ёшига нисбатан ҳаракатчан бу аёлнинг овозини эшитганда юзларини қоплаб ётган майда ажинларга ишонгинг келмайди киши. Қадди-қомати келишган, қўйкўз, қўнғироқ сочли жувон кўз олдингизга келади: Роман Попович 1924 йил кузида ўз уйига олиб кирганида Феодосья Касьяновна худди шундай эди. Мана ўша йиллардан қолган фотосурат. Никоҳ сарпоси кийиб олган Феодосьянинг қўлида гуллар. Куёв ҳам ясанган, жингалак сочлари устига қўндирган фуражкаси бошида зўрға турганга ўхшайди.

Улар қарийб қирқ йилдан бери бирга яшашади. Ҳаётларида анча қийинчиликлар ҳам бўлган. Бироқ оилада аҳиллик ва ҳамжиҳатлик бўлса — ҳар қандай қийинчиликни ҳам енгиш осон бўлади.

Уруш тўғрисидаги хабар Узинга қора калхатдек кириб келди. Орадан кўп ўтмай Поповичлар оиласида бахтсизлик рўй берди. Касалхона биноси яқинига ўқ теккан самолёт ағанаб тушди. Роман Порфирьевич бошқа эркаклар билан бирга самолётдан жабрланган учувчиларни тортиб олаётган эди, ёқилғили бак портлаб кетди. Роман Порфирьевич ана шунда куйиб қолиб, икки йилгача бемор тўшагидан турмади. Унинг жароҳатлари ҳали тузалиб бўлмаган ҳам эдики, янги фалокат рўй берди. Ҳали 15 ёшга тўлмаган қизи Марусяни фашистлар Германияга ҳайдаб кетишди. Она учун қайғу-ҳасрат, кўз-ёш ва уйқусиз тунлар йиллари бошланди. Феодосья Касьяновнанинг чекка сочлари оқарабошлади, лабларининг бурчагида дастлабки ажинлар пайдо бўлди.

Ўша вақтда она тиқ этган товушдан, ҳар бир шарпадан қўрқарди. Немислар бўлса жаллодликни авжига чиқаришарди. Хонадонларни элак-элак қилиб, кўзга кўринган одамни ҳайдаб кетавердилар. Нима қилиш керак, қандай яшаш мумкин? Павелнинг масаласи-ку осон. Она унга Марусянинг кўйлагини кийгазиб қўйди. Ориқ ва ушоққина бола худди қизчага ўхшарди. Роман Порфирьевични қандай сақлаб қолиш керак? Машаққатли дақиқаларда аёллар фавқулодда тадбиркор бўладилар. Феодосья Касьяновна эрига ғалати эски сарпо тайёрлаб қўйди. Облава тўғрисида хабар эшитилиши биланоқ, у Роман Порфирьевичга увада кийгазиб, музхонага беркитиб қўярди. Кунларнинг бирида қўққисдан немислар келиб қолди. Феодосья Касьяновна ўзини йўқотмади У эри ва ўғлини печка тепасига яшириб, пардани тортди-да, қўлига пақир кўтариб остонага югурди.

— Хой хотин, пан қаерда? — деб сўради ёшгина лейтенантча.

Феодосья Касьяновна этаги билан кўзёшларини артиб:

— Пан йўқ ҳайдаб кетганлар... — дейди қўлини силкиб.

Шундай дейди-ю, аслида оёқлари қалтирайди...

Биринчи муваффақиятдан сўнг у дадиллашиб қолди. Немислар уйга келиши билан, пешвоз чиқиб:

— Пан йўқ, аллақачон ҳайдаб кетишган! — дерди.

Ҳозир бўлса бошдан ўтган ана шу воқеаларни эслашиб, улар кулишиб ўтиришади. Феодосья Касьяновнанинг боқишлари ёшларга хос жўшқин.

... Мария фашистлар асрлигидан тўрт йилдан сўнг қайтиб келди. Азоб-уқубатдан ориқлаб, соғлигини йўқотганди. У Германияда ҳарбий заводда ишлаб, снарядлар учун болванкалар ясаган. Бу ерда брак маҳсулот тайёрлаш саботаж деб баҳоланарди. Бунинг учун шафқатсиз жазолашарди: бир кеча тиззадан сув келадиган якка камерага қамаб қўйишарди. Ана шунда Мария бодга гирифтор бўлиб қолди.

— Ҳеч қиси йўқ болагинам,— дерди онаси эркалаб. — Мен сени даволаб, оёққа турғазаман.

Ҳақиқатан ҳам Мария оёққа турди. Ҳамманинг кўз ўнгида Мария мўъжизадек соғлом бўлиб кетди, тўлишиб, юзларига қизил югурди, кўзларида севинч нурлари порлади. Оилага хотиржамлик қайтиб келгач, янги фарзандлар пайдо бўлди. Ҳамма севиб яхши кўрадиган хушчақчақ Надюша туғилди. Лекин ота-она учун унинг қўнғироқдек жарангли овози, хушчақчақ кулгисидан қувониш узоққа чўзилмади. Беш ёшга тўлганида оғир бетоб бўлиб қолди. Уйда бемор бўлганидан сўнг она безовта бўлади, ғами ошади.

Феодосья Касьяновна оила бошига тушган ғам-ғуссани мардона енгди. Надюшанинг касали оғирлашганда ёки даволатиш, операция қилдириш учун узоқ вақт уйдан кетган пайтларида Роман Порфирьевич хотинининг сочлари оқариб кетаётганини сезиб юрарди. Лекин ўз чидамлилиги ва мардоналигини кўрсатгани сари хотини унга яна ҳам қадрли кўринарди.

Поповичларнинг беш фарзанди бор. Ҳаммаси ҳар хил. Лекин самимий нигоҳлари, ростгўйликлари, меҳнатсеварликлари, ўзаро ҳурмат қилишлар, оиладаги дўстликлари билан бир-бирларига жуда ўхшаб кетишади. Катта фарзандларининг ўз оиласи бор. Мария ва унинг эри спорт мастери, парашют спорти бўйича икки марта жаҳон чемпиони Владимир Ткаченко; ўртанча ўғил артиллериячи офицер Петр ва унинг рафиқаси; Павел ва хотини учувчи Марина, Наташа ва Николай — ҳаммалари чол билан кампирга жуда меҳрибон, самимий иззат-ҳурмат қилишади.

Павел олдинига ушоқ, касалманд бўлиб ўсди. Феодосья Касьяновна ўғлининг беланчаги тепасида ўтиркан ҳароратдан ёнган юзларига тикилиб, безовта бўларди...

У Павелнинг биринчи марта коляскада ўрнидан турганини, сўнг полда эмаклаганини ва бирдан дадиллик билан ўрнидан туриб, печка ёнида ўтирган мушукча ёнига юриб борганини ҳали-ҳали эслайди...

Болалари ичида Павел энг ювоши эди. У ҳеч қачон уруш-жанжал қилмасди, лекин бировга ҳақини ҳам юбормасди. Болалигида сувда яхши сузишни ўрганди, кейинчалик ҳаваскорлар саҳнасида қўшиқ айтиб, ролларни ижро этабошлади. Сўнг спорт билан қизиқиб, гимнастикага берилди. Унинг касалмандлиги қандай йўқолиб кетганини, бақувват, чидамли ва довюрак бўлиб ўсганини онаси ҳам сезмай қолди.

Туғилиб ўсган ерига Павел тез-тез келиб туради. Деярлик ҳамма отпускаларини уйда ўтказади. Хўжалик ишлари билан шуғулланиш унга хушнудлик бағишлайди. Ўтган сафар Марина билан келганида Надя яшайдиган уйнинг шипини тузатиб берди. (Уй қайта қурилаётган эди). Павел ясаган скамейка ҳам шу ерда турибди...

Космонавтнинг ҳамма хусусиятлари — меҳнатсеварлиги, характери, келажакка умид билан қараши ажойиб аёлдан. Павел Попович қисқа, лекин ғурур билан айтадиган мўътабар ном — ОНАсидан меросдир.

Ольга ФОМИНА,

ҚАҲРАМОННИНГ ОНАСИГА СОВҒА

Узоқ Чувашистонга, Павел Попович билан биргаликда планетамиз атрофида группа бўлиб мислсиз парвоз қилган космос қаҳрамони Андриян Николаевнинг онасига Ўзбекистондан кичкина бир совға юборилди. Унда турли мевалар, ўзбек дўпписи ва миллий гуллар солинган шойи рўмол бор. Совғани собиқ кекса ишчилар, ҳозирги вақтда пенсионер эр-хотин Фасах Шарафутдинов ва Минзифа Шарафутдиновалар оиласи юборишди. Улар Тошкент шаҳар Охунбобоев кўчасида истиқомат қилишади.

«Қадрли Анна Алексеевна, — деб ёзишади улар ўз хатларида, — ўғлингиз Андриян Григорьевич Николаевнинг космосга қилган парвози туфайли Сизнинг шодлигингиз ва бутун совет халқининг шодлигига биз ҳам қўшиламиз. Биз Сиз билан фахрланамиз, шунинг учун фахрланамизки, Сиздек оддий совет аёли шундай довюрак, жасур ва мард қаҳрамон ўғилни тарбиялаб етиштира олди. Сизга ва оилангизга сиҳат-саломатлик, бахт-саодат ва узоқ умр тилаймиз».

Д. АРСЛОНОВА,
(ЎзТАГ мухбири).

«ТОПШИРИҚ АДО ЭТИЛДИ, БИЗ УЙИМИЗДАМИЗ!»

(БОШИ БИРИНЧИ БЕТДА).

Савол: Ер теварагида айланишингизнинг қайси бири ёдингизда кўпроқ сақланиб қолди?

Николаев: Дастлаб орбитага чиққанимдан кейинги биринчи айланишим сақланиб қолди, албатта. Тўртинчи марта айланишимда Никита Сергеевичнинг табриги менга кутилмаганда хурсандчилик бахш этганлигини боя айтиб ўтдим. 17-марта айланишимда менга дўстим Павел Романович қўшилиб олди. Энди космосда учиш хушчақчақроқ бўлиб қолди. Чунки биз икки киши эдик. «Восток-3» космик фазода 4 кун саёҳат қилгандан кейин пастлай бошлаган 64-айланишни унутиб бўладими, ахир. Парвознинг якунловчи босқичи— Ерга қўниш бошланди. Ўзларингиз кўриб турибсизларки, бу босқич яхши ўтди.

Савол: Космик кемаларнинг парвози шарафига мамлакатдаги кўпгина корхоналарнинг коллективлари меҳнат вахтасида туриб ишламоқдалар. Ана шу коллективларга қандай тилаклар йўлламоқчисиз?

Попович: Аввало, ажойиб Ватанимиз бахт-саодати йўлидаги меҳнатда катта-катта ютуқлар тилаймиз. Турмушда ҳам уларнинг ҳамма ишлари соз бўла берсин. Бу гапларни мен ўз номимдан ва Андриян Григорьевич номидан гапираяпман.

Савол: Ёру-биродарларингизга ва қариндош-уруғларингизга қандай тилаклар йўлламоқчисиз?

Николаев: Боягина телефонда онам, синглим Зина, ака-укаларим Иван ва Петр билан гаплашдим. Улар космик парвоз муваффақиятли тугалланганлиги билан мени табриклашди. Ойимларнинг саломатликларини суриштирдим, хавотир бўла бермасинлар, деб илтимос қилдим. Ойим Москвага борибдилар ва тез кунда биз у киши билан дийдор кўришамиз. Мен уни фарзандлик қалбим билан қучоқлайман. Мен учун ўзимни тарбиялаб катта қилган, ҳаётдаги ўрнимни топиб олишимга ёрдам берган ойимдан кўра азиз киши йўқ дунёда.

Попович: Мен ҳам тоқат қилолмай, хотинимга ва қизчам Наташага телефон қилдим. Улар соғ-саломат, омон-эсонлигидан хурсандман. Дадам ва ойим билан сўзлашишга ҳам улгурдим. Телефонга қулоқ солсам, ойим йиғлаяптилар, лекин бу хурсандчилик йиғиси эди. Андриян каби мен ҳам қариндош-уруғларим билан пойтахтда дийдор кўришаман.

Савол: Космосдаги ишингиз ва турмушингиз тўғрисида гапириб берсангиз.

Николаев: Агар таъбир жоиз бўлса, маълумки, меҳнат фаолиятимизнинг махсус программаси ишлаб чиқилган эди. Ерда бўлганидек вақти билан ишлаб, вақти билан дам олиб турдик. Программага мувофиқ равишда уйғондик, илмий иш олиб бордик. Ер билан алоқа боғладик, борт журналига кузатишларимизни ёзиб бордик. Дам олишга ҳам вақтимиз бўлди. Умуман яна айтаманки, худди Ерда уйимиздаги каби ишладик, яшадик.

Попович: Энг асосий вазифамиз — космик фазони ўрганишни давом эттиришга доир кўпгина проблемаларни муваффақиятли ҳал қилишда олимларимиз ва конструкторларимизга ёрдам бериш учун космос ҳақидаги зарур илмий маълумотларни иложи борича кўпроқ тўплашимиз керак эди. Ростини айтсам беиш ўтирганимиз йўқ. Икки оғиз сўз дам олиш минутларимиз тўғрисида. Бир куни биз Андриян икковимиз бир-биримизга ашула айтиб бердик. Кўп ёздик, ўқидик.

Савол: «Восток-3» ва «Восток-4» космик кемалари ҳақида нима дея оласиз?

Попович: Ажойиб кемаларимизнинг ҳамма системалари ва ускуналари қандай ишлаганлиги ТАСС ахборотларида батафсил айтилган. Бунга мен қўшимча қилиб нима дейишим мумкин? Космик кемалар — фан ва техникамизнинг жуда катта ютуғидир. Бу кемаларнинг ҳамма системалари қойил-мақом ишлади. Йўлдош-кемаларни яратган олимларга, конструкторларга ва ана шу олимлар ва конструкторларнинг режаларини рўёбга чиқарган ишчилар синфига космик ташаккуримизни айтамиз.

Николаев: Павелнинг айтган ҳамма гаплари тўғри. Космик кемалар — давримизнинг мўъжизасидир. Бу кемалар парвозининг ва Ерга қайтиб тушишнинг муваффақиятли бўлишини таъминлади, биз парвоз қилган космик фазо тўғрисида янги, жуда муҳим илмий маълумотлар тўплаш имкониятини берди.

Савол: Сизнинг фикрингизча, «Восток-3» ва «Восток-4»нинг группа бўлиб парвоз қилиши космонавтикага нималар берди?

Николаев: Даставвал, икки космик кеманинг бир-биридан яқин масофада Ер теварагида учиши сингари воқеа жаҳонда космосни ўзлаштириш тарихида ҳали бўлмаган эди. Қисқача қилиб айтсак, группа бўлиб биргаликда парвоз қилиш олим ва конструкторларга, биз, космонавтларга жуда ва жуда кўп нарса берди. Бу муваффақиятнинг перспектив аҳамияти жуда катта. Бу тўғрида мутахассислар батафсил гапириб берсалар керак.

Савол: Ўзингиз парвоз қилган баландликдан қараб нималарни кўрдингиз?

Николаев: Кўпгина мароқли нарсаларни кўрдик, кўз олдимиздан ҳамма қитъалар «ялт-ялт» этиб ўта берди. Бу қитъалардаги кўпгина шаҳарлар, айниқса кечаси электр чироқлари билан чароғон бўлиб турган вақтда, кўзга кўриниб турди. Тоғлар ва дарёлар, ўрмонлар, океанлар, денгизлар ҳам назаримиздан қочиб қолмади.

Савол: Ерга қўниш ҳақида буйруқ олган пайтда бир-бирларингизга нима дедингиз?

Попович: Мен Андриян Григорьевичга: «Ҳамма иш соз бўлади. Оқ йўл!» — дедим.

Николаев: Мен эса унга: «Павел, хотиржам бўл, хотиржам бўл, яна хотиржам бўл. Ҳамма иш жойида бўлади» — деган ёқимли гапимни айтдим.

Савол: Ойнинг кўриниши қандай эди?

Попович: Бизнинг омадимиз келди. Герман Степанович фақат Ойнинг ўроғини кўрган эди: бизнинг кўз олдимизда эса Ой ўзининг бутун гўзаллиги билан намоён бўлди. Ой бизнинг кўзимизга Ердан қарагандаги сингари текис бўлиб кўринмади, балки бўшлиқда осилиб турган шарга ўхшаб кўринди.

Савол: «Восток-3» ва «Восток-4» кемаларининг муваффақиятли парвози муносабати билан КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Советининг ҳужжатларида илм-фаннинг ҳамма муваффақиятлари одамларнинг бахт-саодатига хизмат қилмоғи керак, деган фикр бор. Шу муносабат билан сизлар нима дея оласиз?

Николаев: Гапингизни тушундим. Жавоб бераман. Планетамиздаги ҳамма одамлар каби биз ҳам илм-фаннинг муваффақиятлари тараққиётга ёрдам беришини, ер юзидаги ҳамма одамлар яхши турмуш кечиришини истаймиз. Космос тинчлик ишига, одамларнинг бахт-саодатига хизмат қилмоғи керак.

Попович: Мен Андриян Григорьевичнинг гапларига батамом қўшиламан. Ер яқинидаги фазо мусаффо бўлмоғи, ер юзида ҳаётни яшнатиш манфаатлари йўлида одамларга хизмат қилмоғи керак.

* * *

Космонавтлар билан учрашув тамом бўлди. Биз суҳбат учун уларга миннатдорчилик билдирдик. Космонавтлар янги сафарга ҳозирланмоқдалар. Бу — Ватанимиз пойтахтига олиб борадиган йўлдир. Пойтахт уларни тантана билан кутиб олади.

А. РОМАНОВ,
ТАСС махсус мухбири.

ШУНҚОРЛАРИМ

Осмонга парвоз этган шунқорлар Андриян билан Павел Анна Алексеевна, Феодосья Касьяновналар билан бир қаторда биз ўзбек оналарининг ҳам ўғлонларидир.

Ер юзидаги барча инсониятни қойил қолдириб ерга эсон-омон қайтган совет фарзандлари — қаҳрамон космонавтларнинг жасорати биз ўзбек аёлларини ҳам қувонтирди, фахрлантирди.

Онахон РАЖАБОВА,
9 боланинг онаси,
Октябрь райони.

ҲОСИЛГА-ҲОСИЛ ҚЎШИНГ

Пахтани ўз кучимиз билан териб оламиз

Колхозимиз аъзолари партиямиз XXII съезди ва КПСС Марказий Комитетининг март Пленуми қарорларини амалга ошира бориб пахтачиликни ривожлантириш йўлида ҳар қачонгидан кўра зўр уюшқоқлик билан меҳнат қилдилар.

Ўтган йили колхозимиз бўйича ҳар гектар ердан 27,8 центнердан ҳосил олиниб йиллик план ошириб бажарилган эди. Бу йил эса колхозчиларимиз ҳар гектар ердан олинадиган ҳосилни 4,2 центнердан оширишга, ўтган йилга нисбатан 670 тонна кўп пахта етиштиришга аҳд қилганлар.

Яхши ният ярим мол деганларидек далаларда мўл ҳосил етиштирдик. Турсуной Раимова бошлиқ бригада аъзолари ҳар гектар ердан 40 центнердан ҳосил етиштиришга бел боғлаган эдилар. Ишонч билан айтиш мумкинки, бу бригада аъзолари ўз ниятларига, албатта, эришадилар. Аҳмад Пўлатов, Абдираҳмон Боймуротов сингари ўртоқлар бошлиқ бригада аъзолари ҳам ҳар гектар ердан 35 — 38 центнердан ҳосил кўтаришга қодирдирлар.

Гап фақат мўл ҳосил етиштиришдагина эмас. Етиштирган ҳосилимиз торозига тушадиган пайт тобора яқинлашиб келаяпти. Шунинг учун энди ҳамма иш йиғим-теримни уюшқоқлик билан ўтказишда қолган.

Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти бутун имкониятларни, ички резервларни ҳисобга олиб ҳамма пахта ҳосилини четдан ёрдам олмай ўз кучимиз билан йиғиб олиш тадбирларини ишлаб чиқди. Бу тадбир очиқ партия мажлисида кенг муҳокама қилинди.

Маълумки, ўтган йили колхозга келиб пахта терган ёрдамчиларга кўп пул сарфланган эди. Қоп-қанор ва пахтани қоплаш учун ҳам талай маблағ кетган эди.

Шу сабабли биз колхозимизда етиштирилган хосилни ўз кучимиз билан йиғиб олишга қарор қилдик.

Пахтани четдан одам жалб этмай ўз кучимиз билан териб олиш учун биз икки имкониятга эгамиз. Колхозда 6 та ХВС-1,2 ва 10 та СХМ-48М пахта териш машинаси бор. Яна 3 та ХВС-1,2 машинаси сотиб олишни мўлжаллаяпмиз. Қўлимиздаги 6 та ХВС-1,2 машинасидан 4 таси, СХМ-48М машинасидан 7 таси ремонтдан чиқариб тахт қилиб қўйилди. Бу бизнинг биринчи имкониятимиз.

Колхозчилардан 850 киши этак тутиб пахта теради. Бундан ташқари колхоз қишлоқларида яшовчи пахта териши мумкин бўлган ёшлардан ва кексалардан 380 киши теримга қатнашади. Масалан, «Политотдел» участкасидан 60 киши, «Эмбек» участкасидан 65 киши, Эркин участкасидан 55 киши, Партсъезд участкасидан 100 киши ва Ленин участкасидан 90 киши теримчилар рўйхатига олинди. Умуман теримчилар сони 1220 кишига етди. Иккинчи имкониятимиз мана шу.

Бундан ташқари бу йил етиштириладиган пахтадан 4288 тоннаси (яъни 90 проценти) қоп-қанорсиз ташилади. Бунинг учун қўлимизда ҳозир 18 та прицеп бор, яна 6 та прицеп сотиб оламиз, 16 та юк машина кузовига панжара ўрнатиб қанорсиз пахта ташишга мослаштирамиз. Шунингдек ҳар бир бригада биттадан от-арава билан таъминланади.

Агар биз қоп-қанорсиз пахта ташиш тадбиримизни амалга оширсак сарфланиши лозим бўлган 2144 қанор, яъни 8147 сўм, пахтани қоплаш учун сарфланадиган 5740 сўм тежаб қолинади. Бундан ташқари пахта қоплаш билан банд бўладиган 60 киши бевосита теримга қатнашади. Бу тадбирларнинг ҳаммасини тўла амалга оширсак колхозчилар даромадига 96111 сўм қўшилади.

Биз ўз шароитимизни ҳисобга олиб сентябрь ойида қўл билан 60 килограммдан, машина билан 2500 килограммдан пахта териш нормасини белгиладик. Шунинг учун сентябрь ойида қўлда 1466 тонна, машинада 440 тонна пахта терилади. 1 октябрдан 6 ноябргача 2858 тонна пахта машина ва қўл билан териб олинади. Шундай қилиб, биз йиллик пахта тайёрлаш планини Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 45 йиллик байрами кунигача бажарамиз.

Пахта териш планини муваффақиятли бажариш бошқа тайёргарлик ишларининг ҳам тўла-тўкис бўлишига боғлиқ. Шунинг учун биз колхоздаги ички йўллардан 9 километрига шағал тўкиб тузатдик. Цемент билан 16 та янги кўприк қилдик, асфальтли хирмонлар тайёр.

Пахта теримини муваффақиятли ўтказиш ёрдамчи ишларнинг ҳам тўғри ташкил этилишига боғлиқ. Мана шундай ёрдамчи ишларда ишлайдиган шоферлар, тракторчилар, пахта қуритувчилар, теримчиларнинг болаларига қаровчи тарбиячилар, ошпазлар ва бошқаларнинг сони 250 кишига етади. Бу одамлар теримчиларга маиший шароит яратиш, терилган пахтани қабул қилиб олиш, пунктларга ташиш ва ўз вақтида топшириш каби жуда кўп ва муҳим ишларни бажарадилар.

Биз колхозимизда етиштирилган ҳосилни ёрдамчисиз ўзимиз йиғиб олиш учун мавжуд ишчи кучларимиздан, техникадан ва бошқалардан ана шундай фойдаланишни мўлжалламоқдамиз.

Машина теримига энг қулай карталар ажратиляпти. Карта четлари ўтлардан тозаланаяпти. Машина билан 1360 тонна пахта териб олиш учун зарур тайёргарлик ишлари кўриляпти. Ўзлари маъқуллаган, ўзлари бошлаб берган, колхозда етиштирилган ҳосилни ўз кучимиз билан териб олишга бел боғлаган колхозчиларимиз бу яхши ишни ярим йўлда қолдирмайдилар. Партиямиз чақириқларига жавобан мўл ҳосил етиштиришни, ҳосилдорликни оширишни уддасидан чиққан бизнинг азамат колхозчиларимиз бу шарафли ишнинг ҳам уддасидан чиқадилар.

Маҳмуд ПУЛАТОВ,
Чиноз районидаги «XXI партсъезд» колхозининг раиси.

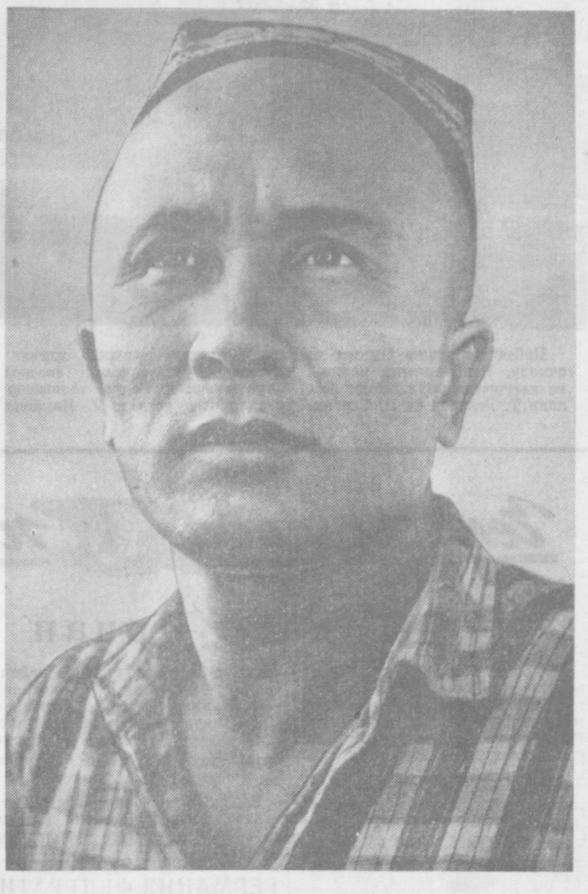

Ўртоқ Насиб БЕКИРОВ.

Хўжалик ҳисобининг афзалликлари

2-«Боёвут» совхозининг ўртоқ Насиб Бекиров бошлиқ бригадаси хўжалик ҳисоби асосида ишламоқда. Яқинда биз бригада далаларида бўлиб, Янгиер район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Муҳиддин Каримовдан қизиқ гап эшитдик. Унинг айтишича, дала шийпони ёнидаги яхлит карта июлнинг бошларида ҳам қип-қизил шудгор бўлиб ётган. Сел, дўл ғўзани ёппасига ўлдириб кетиб, онда-сонда кўчат қолган. Ҳозир худди шу картада ҳар гектар ерда 67-68 минг тупдан кўчат бор. Ғўза нормал ўсяпти, Кўсак, гул кундан-кунга кўпаяяпти.

Бунинг сабаби нимада? Қандай қилиб бригада йўқ кўчатни бор қилди? Сабаб шуки, агар бригада аъзолари кўчатни нормал қилиб олсалар, мўлжалдагига қараганда 2 баравар кўп даромад оладилар. Акс ҳолда уларга планда белгиланганидан ҳам камроқ ҳақ тегади. Мисол учун бир йилда 2000 ўрнига 4000 сўм олган қаерда-ю, худди шу 2000 ўрнига 1000-1200 сўм олгани қаерда. Ана шу ҳисоб-китоб доим бригада аъзоларининг дилида эди. Нормал кўчат, бўлиқ кўсак, мажбуриятнинг бажарилиши бир дақиқа ҳам уларнинг хаёлидан нари кетмади. Шунинг учун қаттиқ ишлашди. Экинни меҳр билан боқишди. Натижада ғўзаси сийрак бўлган картада ҳам 34-35 центнердан ҳосил етиштириш учун замин тайёрланди.

Бригаданинг 250 гектар ери бор: 205 гектар пахта, 45 гектар маккажўхори. 1962 йилда пахтачиликда ишлаган одамлар учун 43850 сўм иш ҳақи ажратилган. Айтайлик, бригада аъзолари ҳар

ЎРТОҚ Н. БЕКИРОВ БОШЛИҚ БРИГАДАНИНГ ИШ ТАЖРИБАСИДАН

<> <>

бир ишни сифатли бажариб, мўлжалдагидан камроқ меҳнат сарфлашди. Йил давомида 43850 эмас, масалан, 33850 сўмлик меҳнат қилишди. Демак, йиллик иш ҳақидан 10 минг сўм ортиб қолди. Барибир қолган шу ўн минг сўм йил охирида бригада аъзоларига бўлиб берилади.

Бригада йил бошиданоқ сарф-харажатларни камайтириб, оз меҳнат билан кўп ҳосил етиштиришга киришди. Мисол учун уруғлик чигитни олайлик. Совхоз билан бригада ўртасида тузилган шартномага биноан 205 гектар ернинг 150 гектарига 60х50 схемасида квадрат-уялаб, қолган майдонга уялар орасини 15 сантиметрдан қилиб чигит экишлари керак эди. Бу схемалар учун бригада салкам 14 тонна уруғлик сарфлаши лозим. Кўпчилик билан бамаслаҳат 205 гектар ернинг ҳаммасига СТВХ сеялкаси билан туксизлантирилган чигит экилди. Натижада ҳар гектар ерга 25 килограммдан уруғлик сарфланди, холос. Шунинг ўзи бир қанча пул тежалишига сабаб бўлди.

Бригада ҳамма майдонларда ғўзани ўқариқсиз суғоришга қарор қилди. Мавлон Жўраев, Тўғул Эшбеков, Отоулла Ёмонқулов сингари сувчилар эгат ташлаб суғориш фойдали деб айтдилар. Бу тадбирлар анча маблағни тежайди, меҳнат кам сарфланади, вақт кам кетади.

Хўжалик ҳисобига қатъий амал қилинса, ҳар томондан қўшимча фойда келаверади. Механизатор Эмин Сейтжемилов, Хурсанд Ҳакимов ўртоқларнинг ишини олайлик. Улар кўчатни тўла сақлаб қолганликлари, машинада пахта терганликлари учун қўшимча ҳақ оладилар. Аммо бундан бошқа ҳам ортиқча фойда келадиган ишлар кўп. Айтайлик, улар тракторга яхши қараб, унинг узлуксиз ишлашини таъминладилар, ёнилғи тежадилар. Техника қаровини ўз вақтида ўтказиб, камроқ эҳтиёт қисмлар сарфладилар. Мана шуларнинг ҳаммаси учун улар қўшимча ҳақ оладилар. Мисол учун 100 сўмлик ёнилғи тежалса, шунинг 50 сўмини тракторчининг ўзи олаверади. Агар 100 сўмлик ёнилғини ортиқча сарфлаб юборсалар, шунинг 50 сўмини тракторчи ўз чўнтагидан тўлайди.

Ўтган йили бригада 205 гектар ердан 22 ўрнига салкам 31 центнердан ҳосил олди. Пландан ортиқча пахта давлатга қанча пулга сотилган бўлса, шунинг 30 проценти бригада аъзолари ўртасида тақсимланди. Иқтисодий тежашлар эвазига пахтакорлар яна қўшимча ҳақ олдилар.

Бу йил бригада ҳар гектар ердан 35 центнердан ҳосил етиштириш мажбуриятини олди. Ҳозир ҳар гектар ерда 67 минг тупдан кўчат бор. Тўғри, бу кўчат билан 35 центнердан ҳосил етиштириш анча қийин иш. Аммо бригада аъзоларининг сўзи қатъий. Мажбуриятни, албатта, бажарамиз дейишади. Шунинг учун ғўзага қаттиқ меҳр қўйишган. Ҳар бир туп кўчат авайлаб сақланади. Тағи юмшатилади. Ҳозир «шарбат» оқизилиб, гул ва кўсаклар кўпайтириляпти.

Хўш, мажбурият бажарилса, бригада қанча фойда олади? Аввало планнинг бажарилиши бригадага нималар беришини кўриб чиқайлик. Совхоз билан бригада ўртасида тузилган шартномага биноан бригада планга нисбатан 65 процент биринчи сорт пахта топшириши керак. Ҳар бир центнер пахта давлатга 35 сўм 9 тийиндан сотилганда, бу 65 процент ҳосил 107 минг 551 сўм бўлади. Планда белгиланган 471,5 тонна ҳосил учун эса давлат 150 минг 206 сўм пул беради. Бироқ бригада 471,5 эмас, 717,5 тонна пахта етиштирмоқчи. Демак, биринчи сорт билан шартномада кўрсатилганидек 306,5 эмас, балки 500 тонна пахта сотиш мумкин. Шунинг ўзи 175 минг 450 сўм бўлади. Кўриниб турибдики, пахтанинг сорти қанча яхши бўлса, даромад шунча ортади.

Мажбурият бажарилса ўртоқ Н. Бекиров бригадаси планда кўзда тутилганидан 2 баравар кўп даромад олади. Буни қуйидаги рақамлардан билса бўлади.

Биз ҳозир умумий даромадни эмас, балки бригада аъзоларининг қўлига нақд тегадиган пулни ҳисоблаймиз. План бажарилгунча давлатга сотилган ҳар бир центнер пахта учун бригада аъзолари 9 сўм 30 тийиндан пул оладилар. Бошқача қилиб айтганда, пландаги ҳосил давлатга сотилса, бригаданинг ҳамма аъзоларига 43 минг 850 сўм пул тақсимланади. Пландан ташқари ҳар бир центнер пахта учун эса бригада 9 сўм 30 тийин эмас, балки 16 сўм 40 тийиндан нақд пул олади. Демак, план бажарилгандан кейин давлатга сотилган ҳар бир центнер пахтага план бажарилгунча сотилган ҳар бир центнер ҳосилга нисбатан салкам 2 баравар кўп ҳақ олинади. Бу гапларнинг ҳаммасини якунлаб, бир тўпласак, шундай бир рақам келиб чиқади: агар бригада аъзолари ҳар гектар ердан 35 центнердан ҳосил етиштирсалар, уларнинг чўнтагига 43850 сўм эмас, балки 84 минг сўм нақд пул тушади.

Ҳосилнинг чегараси йўқ деганларидек, хўжалик ҳисобига қатъий амал қилинса, даромаднинг ҳам чегараси бўлмайди. Ҳар бир иш ўз вақтида, ўз ўрнида сифатли бажарилса, ҳамма жон куйдириб ишласа, фойда устига фойда келаверади. Насиб Бекиров ва унинг ҳамкасблари буни яхши биладилар. Улар ҳар бир ишни пухта ўйлаб, фойда-зарарини чуқур мулоҳаза қилиб, амалга оширадилар. Бригада аъзоларининг «шуни бажармасак бўлмайди» деб кўнглига тугиб қўйган ишлари кўп. Буларнинг энг йириги ҳар гектар ердан 35 центнердан «оқ олтин» етиштиришдир.

С. СУЛТОНОВ.

ХОЛВА ДЕГАН БИЛАН ОҒИЗ ЧУЧИМАЙДИ

Мажлисда колхоз раиси ўртоқ Турсунбой Раҳмонов билан бригада бошлиғи ўртоқ Цой Пан Дюн тортишиб қолишди. Раис, бригададаги 26 кишидан нега фақат 6 киши ишлайди, қолган кишилар қани, нега ишни тузатишга ҳаракат қилмайсиз, деди. Бригадир ишлаб турганлар 6 киши эмас, 9 киши, ҳозир ҳамма бригадада ҳам аҳвол шу деб жавоб берди.

Дарҳақиқат бу бригадада аҳвол чатоқ. 22 гектар ердаги ғўза ғумай ичида кўринмай кетган. Культивация қилиш мумкин бўлган талайгина ерлар бор. Лекин тракторлар аллақачон тўхтатиб қўйилган.

Тўғри, колхознинг Йўлдошхўжа Исмоиллаев бошлиқ бригадасида иш чакки эмас. Бу ерда ғўза меёрига етказиб парвариш қилиняпти. Аммо кўпчилик бригадаларда аҳвол ачинарли.

Янгийўл районидаги «Москва» колхози раҳбарлари «биз ғўза парваришини пахта теримигача давом эттирамиз» деб айтган эдилар. Лекин ҳозир бу гап гаплигича қоляпти.

Шу райондаги «XXI партсъезд» колхозидаги ўртоқлар ҳам худди шундай ваъда берган эдилар. Буларнинг ўз ваъдаларини қандай бажараётганларини билиш учун далаларни айланиб кўриш кифоя.

Ана 150 гектар пахта майдонига эга бўлган ўртоқ Шимирбой Қамбаров бошлиқ бригада ерлари. Ғўзалар ўт ичида. Бу ерни пахтазор эмас, ғумайзор деса бўлади. Бу ҳол бригадада ғўза парвариши қандай бораётганини яққол кўрсатиб турибди. Бригада бошлиғи «бўлганича бўлди» деб ишни йиғиштириб қўйган. Далада наридан-бери ишлаб юрган кишилар сони 20—25 кишидан ошмаса ҳам, бригадир «50—55 киши ишлади» деб сводка беради.

Шокирбой Халилов бошлиқ бригаданинг боғ ёнидаги 17 гектарлик ғўзасини ўт қоплаб кетган. Ўртоқ Тўйчиев раислик қилаётган бу колхознинг қайси бригадасига борсангиз шу каби аҳволни кўрасиз. Лекин ҳамма ерда хотиржамлик, далада қилинаётган ишлар ҳеч кимни қаноатлантираолмайди. Ваҳоланки, «Москва» колхозида ҳам, «XXI партсъезд» колхозида ҳам парвариш талаб ғўзалар анчагина бор.

«Москва» колхозининг раиси Раҳмонов «бу йил 500 гектар майдондаги пахтани машина билан териб оламиз» дейди. «XXI партсъезд» колхозининг раиси ўртоқ Тўйчиев эса «бу йил 713 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 23,2 центнердан ҳосил оламиз» — деди. Лекин амалий иш ваъдага яраша эмас. Раҳмонов ва Тўйчиев ўртоқлар, холва деган билан оғиз чучимайди.

Ю. ЭРНАЗАРОВ,
Б. МИРЗААҲМЕДОВ,
А. ИНОҒАМОВ.

МАШИНАЛАР РЕМОНТИ СУСТ

Сирдарё районидаги «Қизил Октябрь» колхозининг илғор механизаторларидан «бу йил неча тонна пахта термоқчисиз?» деб сўрасангиз улар:

— Қайдам, машиналаримиз ремонтдан чиқиб, пахта очилсинчи, кейин бир гап бўлар, — деб мужмал жавоб қайтаришади.

— Машиналарингиз ҳали ҳам ремонтдан чиқмаганми?

— Йўқ...

Дарҳақиқат колхозда машина теримига тайёргарлик тўғрисида ҳеч ким дурустроқ бош қотираётгани йўқ. Хўжаликнинг 7 та «ХВС-1,2» маркали машинаси бор. Шуларнинг бештаси «Узсельхозтехника»нинг район бўлими устахонасига элтиб қўйилган. Устахонадагилар эса энди битта машинани ремонтдан чиқаришибди, холос. Қолган икки агрегат колхознинг саройида даладан қандай келтирилган бўлса, шундайлигича қаровсиз ётибди.

— Пахта йиғим-теримига саноқли кунлар қолди-ку, машиналарингиз қачон тайёр бўлади? — деб сўрадик колхоз раисининг механизация бўйича ўринбосари ўртоқ Шуриндан.

— Пахтамиз бу йил кечроқ, шунинг учун шошилаётганимиз йўқ, — деб лўндагина жавоб қайтарди у.

Колхозда машиналар билан иложи борича кўпроқ пахта териб олиш чоралари олдиндан кўрилмаётир. Ҳар йили давлатга 4 минг тоннадан ортиқ пахта сотилади, аммо машиналар билан териб олинаётган ҳосил 500 тоннадан нарига ўтмаётир. Бу йил ҳам 4500 тонна ҳосил етиштирилиши керак. Шунинг лоақал ярми, ҳатто ярмидан камроғини ҳам машиналар билан териб олиш пландаштирилмаган. Колхоз правлениеси (раиси ўртоқ Я. Н. Пискорский), партия ташкилоти (секретари ўртоқ У. Жабборов) машиналар ремонтини жадаллаштириб юбориш, машина теримига ажратилган карталарда ишни яхши йўлга қўйиш чораларини кўришлари керак.

Т. СОЛИЕВ.

„ЗАНҒОРИ КЕМА"ЛАР ТАЙЁР

Энгельс номли колхозда бу йил машина теримига пухта тайёргарлик кўриляпти. Хўжаликнинг механизаторлари машиналарни ремонт қилишга анча эрта киришиб, суръатни кучайтириб юбордилар. Ҳозирга қадар тўртта «ХВС — 1,2», бешта «СХМ—48М» маркали пахта териш машиналари, 3 та кўрак териш, 5 та кўсак чувиш машиналари мавсумга тахт қилиб қўйилди. Ремонт ишларида турсунойчи Назира Ҳайдарова, Фатҳиддин Гараев ўртоқлар бошқаларга намуна кўрсатишди.

Колхознинг пахтаси машиналар билан териб олинадиган далаларида ғўза парвариши бекиёс даражада авж олдириб юборилди. Ҳар бир пахтакор машина териминиг муваффақиятли ўтиши тўғрисида қайғираяпти.

— Бу йил, — дейди ўртоқ Назира Ҳайдарова, — ўтган йилдагига нисбатан уч баравар кўп ҳосилни фақат машиналар билан териб олмоқчимиз. Менинг ўзим «зангори кемам» билан 200 тонна «оқ олтин» териб беришга аҳд қилдим. Бу аҳдимга албатта эришаман.

Ш. ХОЛМУҲАМЕДОВ.

Ўрта Чирчиқ райони.

Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхозида каноп поясини ўриш қизғин тус олиб кетди. Пешқадам лубкорлар бу қимматли экиннинг ҳар гектаридан 255 центнердан кўкпоя ўриб олмоқдалар. Суратда: 4-бригада аъзоси ўртоқ Тамара Пан каноп пояси пўстлоғининг толаларини офтобда қуритиш учун ёймоқда.

В. Сваричевский фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

Силос мўл бўлса—гўшт, сут сероб бўлади

(ХАТЛАРГА ОБЗОР)

□ □ □

ИЛҒОРЛАР

Ҳайдаладиган ерларнинг ҳар юз гектари ҳисобига сўйилган вазнда 75 центнердан, қишлоқ хўжалигига яроқли ерларнинг ҳар юз гектари ҳисобига 16 центнердан гўшт етиштирайлик!

Партия ва ҳукуматимиз чорвадорлар олдига ана шундай юксак ва шарафли вазифани қўйди. Бу вазифани муваффақиятли бажариш учун, биринчи навбатда, ем-хашак базасини мустаҳкамлаш, маккажўхоридан мўл-кўл силос бостириш лозим. Областимиз қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари ана шу мақсадда бу йил ҳар гектар ердан кам деганда 500 центнердан маккажўхори кўкпояси олиш ва бошқа турдаги ем-хашакларни кўплаб жамғариш учун курашмоқдалар. Ҳозир кенг маккажўхоризорларда маккажўхори ўрими ва силос бостириш ишлари қизғин бормоқда.

Редакциямизга келаётган конвертларни очиб, ундаги хатларнинг мазмуни билан танишганда силос бостиришни уюшқоқлик билан ўтказиб, мўл-кўл ем-хашак жамғараётган азаматларнинг иши диққатни жалб қилади. Ана шу хатлардан парчалар келтирамиз.

«Маккажўхорининг бўйи 3-4 метр келади. Бу Оққўрғон районидаги «Ўзбекистон» колхозининг ўртоқ Сафар Бўриев бошлиқ жўхорикор бригадасининг далалари. Бригада аъзолари ҳар гектар ердан 55 центнердан дон ҳосили олиш ва 1700 ўрнига 1800 центнердан кўкпоя бостириш учун курашмоқдалар.

М. Ойдинов».

«Бу йил Комсомол районидаги Карл Маркс номли колхозда 4500 тонна силос бостирилади. Бу ишга ўртоқ Карим Зоиров бошлиқ жўхорикорлик бригадаси аъзолари муносиб ҳисса қўшмоқдалар.

С. Маматхонов».

«Ҳозирнинг ўзидаёқ ҳар гектар ердан 1000 центнердан кўкпоя олинди. 11-бригада аъзолари дон учун экилган 5 гектар ердаги маккажўхоридан ҳам мўл ҳосил олиш учун курашмоқдалар.

Х. Хайдаров, Орджоникидзе районидаги Свердлов номли колхоз».

«Чиноз районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхозида чорвачилик маҳсулотлари йилдан-йилга кўпаймоқда. Ем-хашак базасини мустаҳкамлашга катта эътибор берилаётганлиги туфайли ҳам ана шундай ютуқлар қўлга киритилмоқда. Мана ҳозир ҳам маккажўхоризорда иш қизғин. Шоферлардан М. Исоқулов, Хўжабергановлар силос ташишда ўрнак кўрсатмоқдалар. Колхозда бу йил 1800 тонна силос бостириш учун кураш боряпти.

Т. Имомов».

Бундай хабарлар ҳар бир район, ҳар бир колхоз ва совхоздан келиб турибди. **С. Султонхўжаев, Д. Юсупов, И. Ўринбоев, М. Мингбоев, М. Ҳакимов, Ю. Абдуалимов, Х. Худайбергапов, Т. Жўраев, Т. Қирғизбоев, И. Умматов, Г. Юсупов Р. Қўчқоров** ва **Т. Ўринбоев** ўртоқлар сингари қишлоқ мухбирларининг область колхоз ва совхозларидан ёзган хабарларида ҳам силос ва бошқа ем-хашак жамғараётган чорвадорларнинг намунали иши ҳикоя қилинади.

ҚОЛОҚЛАР

Лекин шуни ҳам айтиш керакки, баъзибир хўжаликларда ғанимат дамлар бой берилиб, силос бостиришда барча имкониятлар тўла ишга солинмаётир. Редакцияга келаётган хатларнинг баъзи бирларида ана шундай қолоқлар танқид қилинади.

Кекса қишлоқ мухбири ўртоқ **Т. Хушназаровнинг** ёзишига қараганда, «1- Оҳангарон» совхозида силос бостириш умуман яхши боряпти. Лекин баъзи бўлимлар, масалан, 2- бўлимда комбайнлардан тўла фойдаланилмаётир. Бу ерда 2 комбайн уч кун ичида атиги 6 гектар ердаги маккажўхорини ўрган. Бу аҳволда қандай қилиб, сифатли силосга эга бўлиш мумкин?!

Ўрта Чирчиқ районидаги Куйбишев номли колхозда 112 гектар ерда маккажўхори ўстирилди. Бироқ, ҳозирги кунда маккажўхорини ўриш пайсалга солинмоқда. Ана шу ҳақда **П. Тожиев** танқидий хабар ёзиб юборган.

— Колхозда 7 траншея бор,— деб ёзади у, — лекин бу траншеялар вақтида тайёрланмади. Колхоз раиси С. Иброҳимов, партия ташкилотининг секретари Р. Йўлдошева ўртоқларнинг машина ажратиб берамиз, деб берган ваъдалари ваъдалигича қолмоқда. Натижада силос ўз вақтида ташиб келтирилмаётир».

Чиноз районидаги Навоий номли колхозда ҳам маккажўхори ўриш ва силос бостириш талабга жавоб бермайди.

Ғанимат кунлар ўтиб бораяпти. Маккажўхори — гўшт, сут, ёғ демакдир. Бу экиннинг қадрига етиб, ҳамма ерда силос бостиришни уюшқоқлик билан ўтказайлик. Ем-хашак мўл бўлса — гўшт, сут, ёғ сероб бўлади.

„ХИМЧИСТКА" ХИЗМАТИДАН ФОЙДАЛАНИНГ

Тошкент шаҳар ижроия комитетининг маиший хизмат бошқармасига қарашли «Химчистка» фабрикаси ҳозир меҳнаткашларга хизмат кўрсатишни бирмунча яхшилаган. Фабрика Тошкент шаҳрининг турли жойларида 35 та қабул пункти очган. Корхонада кийим-кечаклар, бош кийимлар, эшик пардалари, тўқилган буюмлар, мўйна буюмлари, дорожка ва гиламлар ҳамда бошқа нарсалар тозаланади, лозим бўлса бўяб, ремонт ҳам қилиб берилади. Гиламлар ва эркакларнинг бош кийимлари эса тўла реставрация қилинади.

Фабрика шу йилнинг ўтган ойлари ичида шаҳар аҳолисидан 63 мингдан ортиқ кишига хизмат кўрсатди.

Меҳнаткашларга қулай бўлсин учун корхона телефон орқали ҳам заказ қабул қилади. Агар сиз 51824 номерли телефонга қўнғироқ қилиб айтсангиз тозалатишга берадиган буюмингиз уйдан олиб кетилади ва яна келтириб берилади. Шунингдек, Тошкент шаҳри атрофидаги районларнинг саноат корхоналаридан ҳам заявкалар қабул қилинади.

Фабрика коллективи заказларни қисқа вақт ичида, буюмнинг қай даражада тозаланиши кераклигига қараб, 8-12 кун ичида бажаради.

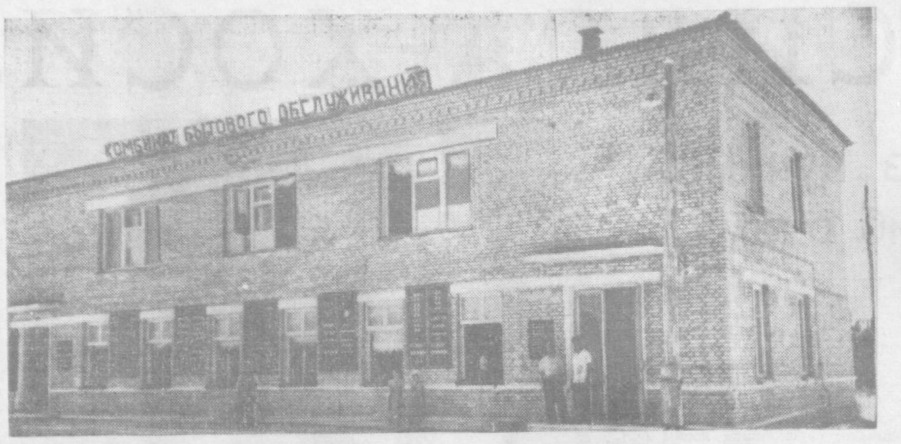

Пойтахтимизнинг Оқтепа массивида аҳолига маиший хизмат кўрсатадиган янги комбинат очилди. Комбинатнинг радио, телевизор тузатадиган, соатсозлик, тикувчилик, фотография ва химчистка бўлимлари бор. Суратларда: 1. Радио, телевизор ремонти устахонасининг мастерлари Т. Толипов ва В. Сергеев ўртоқлар иш устида. 2. Комбинатнинг умумий кўриниши.

М. Нуритдинов фотоси.

Янги ўқув йилига тайёрмисиз?

ВАҚТ КУТИБ ТУРМАЙДИ

Областимизда янги ўқув йилининг бошланишига қандай тайёргарлик кўрилаётир. Мактаблар ремонти, янги бинолар, қўшимча синф хоналарининг қурилиши қай аҳволда?

Шуни қувонч билан айтиш мумкинки, бола тарбияси-умумхалқ иши эканлигини яхши ҳис этган кўпгина шаҳар ва район халқ маорифи бўлимлари ҳамда мактабларнинг коллективлари янги ўқув йилини шайланиб кутиб олмоқдалар.

— Мактабнинг шипини ёпиш учун темир-бетон плиталарни ҳеч қайси ташкилотдан ололмадик, илтимос қилганимиз плита ўрнига рад этилган қоғозлар юборилялти. Начора, шипни шу қоғозлар билан «ёпиб» кўрайликчи...

А. Холиқов чизган расм.

Бу ерларда мактабларни жорий ва капитал ремонт қилиш, янги бинолар ва қўшимча синф хоналари қурилиши барвақт тугалланди.

Жумладан, Бекобод, Чирчиқ, Оҳангарон, Янгиер шаҳарларида, Оққўрғон, Калинин ва Юқори Чирчиқ районларида август ойининг бошидаёқ мактаблар янги ўқув йилига тахт қилиб қўйилди.

Аммо, шуниси ачинарлики, Сирдарё, Пискент, Чиноз районларида мактабларнинг ремонти ҳалигача тугаллангани йўқ. Ўқув йилининг бошланишига саноқли кунлар қолди-ю, Сирдарё районидаги 60 та мактабдан эндигина 30 таси ремонтдан чиқарилди, холос. Бу районда 26 та мактаб капитал ремонт, 34 таси эса жорий ремонт қилиниши керак эди. Лекин афсуски ҳозирги кунларда фақатгина 10 та мактаб капитал ремонтдан, 20 таси жорий ремонтдан чиқарилди. Пискент ва Чиноз районларида ҳам аҳвол шу.

Областимизнинг айрим жойларида янги мактаб бинолари, қўшимча синф хоналари қуриш ишлари ҳам ёмон аҳволда. Масалан, Орджоникидзе районидаги 1, 2-мактабларнинг қурилишини олайлик: 1-мактабнинг қурилабошлаганига 2 йил бўлди. Мактабнинг тепасини ёпишга келганда иш тўхтаб қолди. Иккинчи мактаб биноси ҳам чала ётибди. Бу биноларни битказиш учун қаватлар орасига қўйиладиган темир-бетон плитаси йўқ эмиш. Область халқ маорифи бўлимининг қурилиш министрлиги, госстрой, трестлар ва бошқа юқори ташкилотларга қилган мурожаатлари, илтимосномалари бир папка бўлиб ётипти. Уларнинг бирида Республика Министрлар Совети томонидан мактаб учун 15 тонна темир-бетон ажратиш ҳақида махсус кўрсатма берилган. Бу хат қурилиш министрлиги номига ёзилган. Қурилиш министрлиги эса 159-қурилиш трестига ана шу материални етказиб бериш учун алоқа қоғози ёзибди. Иш трестга келганда яна тўхтаб қолди.

— Бундай бетонлар ўзимиздан ортмайди,—деган жавобни қилди-ю, бошқа гапга қулоқ ҳам солмади трест бошлиғи.

Мана шундай рад жавоблар оқибатида икки мактаб бу ўқув йили ҳам фойдаланишга топширилмай қолаверди. Ваҳоланки, уларнинг ҳар бирида 320 дан бола таълим олиши керак эди.

Партия ва ҳукуматимиз мактаб-маориф ишини янада яхшилаш, бахтиёр авлоднинг билим олиши, ҳунар эгаллаши учун алоҳида эътибор бермоқда. Мактаблар учун янги бинолар қуриш, уни жиҳозлашга йил сайин миллион сўмлаб маблағ ажратилаётир. Ҳамма гап ана шу имкониятлардан тўлиқ фойдаланиб, қурилишларни ўз муддатида тугаллашда қолган.

Вақт кутиб турмайди. Шу кунги ҳар бир кун, ҳар бир соат ғанимат ва қимматлидир. Совет, партия ташкилотлари, халқ маорифи ходимлари ва мактаб директорлари олдида турган муҳим вазифа бутун имконият ва воситаларни ишга солиб мактабларни янги ўқув йилига тахт қилиб қўйишдан иборатдир.

Ф. УСМОНОВА.

ҲАММАСИ ТАХТ

Пойтахтнинг Ленин районидаги 154-мактаб сифатли ремонтдан чиқарилиб, янги ўқув йилига тахт қилиб қўйилди. 10 та синф хонаси, спорт зали, медпункт, кутубхоналар инвентарлар билан етарли таъминланди. Парта ва доскалар ремонти ҳам барвақт тугалланди.

Шунингдек, мактабга 350 сўмлик янги инвентарлар сотиб олинди. Физика, химия, лабораториялари янги асбоб-ускуналар билан бойиди. Шу кунларда ўқувчиларга дарсликлар тарқатиш ҳам қизғин олиб борилаяпти.

Мактабнинг биринчи синфига қабул қилинувчи ўқувчиларни рўйҳатга олиш ҳам тугалланди.

И. РУСТАМОВ.

ФАН ВА ТЕХНИКА ОЛАМИДА

РОБОТ ИМТИҲОН ОЛАДИ ВА БАҲО ҚЎЯДИ

Москва Энергетика институтининг конструкторлик бюросида студентлардан имтиҳон олувчи робот кашф қилинди. Машинанинг тузилиши содда, унинг баланд тумбочкаси, қандай саволлар тушганини кўрсатиб турувчи экранчаси, иккидан бешгача баҳолар шкаласи, бир саволнинг уч хил жавобини кўрсатиб турувчи учта кнопкаси бор.

Машина саволларни лотерея билетларнинг ютуқ тўғри келган номерларини танлагандай, тасодифий равишда танлайди. Студент бир саволнинг уч хил жавоби билан танишгач, ўзи тўғри деб топган жавоб тексти тагидаги кнопкани босади. Қониқарли баҳо олиш учун ўнта саволнинг 6 тасига тўғри жавоб қайтариш лозим. Жавоб учун ажратиладиган вақт саволнинг қийин ёки осонлигига қараб ҳар хил бўлади. Студент саволга жавоб бера олмаса, бирмунча вақт ўтгач, унинг ўрнига бошқа савол қўйилади, илгариги саволнинг жавоби эса, қониқарсиз деб ҳисобланади. Шуниси яхшики, робот жуда адолатли бўлиб, у айрим имтиҳон қабул қилувчилардек, «юз хотир»ни билмайди. Шу билан бирга, роботнинг имконияти чегараланган, у фақат маълум материалнигина текширишда қўлланилишини айтиб ўтиш керак.

Ўқитувчиларнинг мушкулини осон қилувчи бу кашфиёт келгусида кенг қўлланилиши мумкин.

Грекларнинг қадимий афсоналарида шундай ҳикоя қилинади: Икар исмли йигит ўзига пат ва мўмдан ясалган қанот боғлаб, денгиз устидан учиб ўтмоқчи бўлганида, Қуёшга жуда яқинлашиб қолибди, шу пайтда мўм эриб кетиб, Икар денгизга йиқилиб тушибди. Кишиларнинг осмон бўшлиқларини эгаллаш тўғрисидаги орзу-умидлари шу афсонада ифодаланган. Совет кишиларининг буюк жасоратлари афсоналарда ҳикоя қилинганидан ҳам кучлироқ бўлиб чиқди: совет гражданлари Ю. А. Гагарин ва сўнгра Г. С. Титов 1961 йилда жаҳонда биринчи марта инсон учун космосга йўл очиб бердилар. Халқимизнинг ажойиб фарзандлари А. Г. Николаев ва П. Р. Поповичнинг ҳали яқиндагина группа бўлиб космосга парвоз қилганликлари ва омон-эсон Ерга қайтиб тушганликлари ана шу жасоратларнинг табиий давоми бўлди.

Бир неча кун мобайнида космосга қилинган буюк парвоз барча кишиларни ҳайратда қолдирди. Чет эллардаги кўп газеталарнинг саҳифаларида: «Совет Иттифоқининг жуда катта жасорати», «Планеталараро бўшлиқни забт этишда тарихий босқич», «Бутун дунё ғоят катта ютуқ қўлга киритилди, демоқда», деган сарлавҳалар жуда кўп учрайди. Николаев ва Поповичларнинг номлари ҳамманинг тилида достон бўлиб қолди. Совет космонавтларининг парвози тўғрисидаги хабарлар халқаро ҳаётдаги бошқа воқеалар тўғрисида берилган хабарларни иккинчи ўринга суриб чиқарди. Италия буржуа газетаси «Темпо» шундай мўъжизалар туфайли хурсандчиликни изҳор қилмоқ учун сўз топиш қийин, деб ёзади. Францияда чиқадиган «Пари-жур» газетаси бортида совет кишилари бўлган «Восток-3» ва «Восток-4» космик кемаларининг Ер атрофидаги орбитага чиқарилганлиги, уларнинг бир-бирига яқин масофада учганликлари натижасида «инсоният тарихида космос тўғрисида биринчи марта маълумот олинди» деб таъкидлайди.

Ғарбдаги Эльба дарёсидан Шарқдаги Тинч океан соҳилларигача чўзилиб кетган социалистик лагерь мамлакатларининг халқлари совет космонавтларининг қаҳрамонона парвозидан беҳисоб хурсанд бўлдилар. Халқ демократияси мамлакатларидаги кўпгина корхоналар, фабрика ва заводларнинг коллективлари шу кунларда космосни забт этган совет космонавтлари шарафига меҳнат вахтасида ишлай бошладилар. Масалан, Ханой (Вьетнам Демократик Республикаси) механика заводининг ишчилари ва хизматчилари 1962 йил халқ хўжалик планини ошириб бажариш учун ўтказилаётган ватанпарварлик мусобақасини «Восток-3» — «Восток-4» ҳаракати» деб аташга қарор бердилар.

Чет эл матбуоти совет «самовий биродарлари» А. Г. Николаев ва П. Р. Поповичларнинг жасоратини қизғин муҳокама қилиб, Совет Иттифоқининг ракетасозлик ва космик фазони тадқиқ қилиш соҳасида капитализм дунёсининг энг бой мамлакати — Америка Қўшма Штатларидан устун эканлигини таъкидлайди. Француз буржуа газетаси «Комба» қуйидагиларни ёзади: «Совет Иттифоқи олға силжиб, яна катта босқични босиб ўтди, Қўшма Штатларнинг бу босқичдан ўтиши қийин бўлади». Руслар, деб ёзади инглиз газетаси «Дейли скетч», Америка билан мусобақада яна бир очко ютдилар.

Американинг Юнайтед Пресс Интернейшнл агентлиги Канаверал бурунида бўлган мухбири (бу бурун шу жиҳатдан машҳурки, бу ердан учирилаётган ракеталарнинг кўпи океанга қулаб тушмоқда) АҚШнинг космосни тадқиқ қилишда орқада қолаётганлиги тўғрисида қуйидаги гапларни айтди: русларнинг группа бўлиб орбитага парвоз қилганликлари шундай катта ютуқки, Қўшма Штатлар яқин орада бунга тенглашишни умид қилолмайди. Совет мамлакатининг янги «самарали ишини» бир неча ой мобайнида кутиб келган Америка космос мутахассислари, деб таъкидлайди мухбир, рўй берган воқеадан ташқари деярлик ҳамма нарсага рози эдилар. Совет космонавтларининг кўрсатган қаҳрамонона жасорати муносабати билан Америка ёзувчиси Фулбрайт мақола босиб чиқарди. Фулбрайт бу мақоласида Каролин исмли қиз тилидан шундай савол беради: «Руслар шундай ишларни қила олдилар, дунёда энг катта мамлакат бўлганимиз ҳолда, нима учун биз ҳам шундай ишларни қила олмаймиз?».

Чет элларда нима гап

(СПРАВКА)

Ғарбий Ириан

Бу орол Шарқи-Жанубий Осиёда Ириан номи билан юритилади. XVIII—XIX асрларда оролнинг ғарбий қисмини голландлар босиб олиб, уни ўз мустамлакасига айлантирган эди.

Ғарбий Ирианнинг территорияси 412,8 квадрат километр, аҳолиси қарийб 700 минг кишидан иборат. Бу район табиий қазилмаларга бой бўлиб, Осиё билан Австралияни боғловчи денгиз йўллари шу райондан ўтади.

Иккинчи жаҳон урушига қадар Ғарбий Ириан Голландиянинг мустамлакаси Нидерландия Ҳиндистони составига бир вилоят бўлиб кирган эди. Индонезиянинг мустақиллиги тўғрисида 1945 йил август ойида эълон қилинган декларация бутун Нидерландия Ҳиндистонига, шу жумладан Ғарбий Ирианга ҳам татбиқ қилинади. Голландия дастлаб бу фактни эътироф этган эди, лекин кейинчалик, 1952 йилда Голландия конституциясига Ғарбий Ирианни Нидерландия короллигининг мустамлакалари қаторига қўшишни кўзда тутувчи тузатиш киритилди.

Ғарбий Ириан масаласида Голландия билан Индонезия ўртасида 1949 йилдан буён узилишлар билан давом этган музокаралар 1962 йил 15 августда тугалланиб, натижада битим имзоланди. Ана шу битимга мувофиқ, Ғарбий Ириан шу йил 1 октябрдан бошлаб БМТ бошқарувига, шундан кейин 1963 йил 1 майдан бошлаб эса, Индонезия бошқарувига топширилади. БМТ вакиллари Ғарбий Ириан халқи «ўз тақдирини ўзи белгилаш ҳуқуқи»ни амалга оширгунга қадар кечи билан 1969 йил охиригача Ғарбий Ирианда қоладилар.

ГЕРМАНИЯ ФЕДЕРАТИВ РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ЧЕГАРА СОҚЧИЛАРИ — ИҒВОГАРЛИКЛАР ВА ТЕРРОР ҚУРОЛИДИР

БЕРЛИН, 18 август. (ТАСС). «Ғарбий Германия чегара соқчиларининг хавфсизлик офицерлари деб аталмиш офицерлар Германия Демократик Республикасининг давлат чегарасига қарши мунтазам иғвогарликлар уюштириб келмоқда», Германия Федератив Республикаси чегара соқчиларининг ҳарбий хизматчиси, яқинда Германия Демократик Республикасига ўтган Хуберт Ледвон айтган ана шу сўзларни бугун «Нейес Дейчланд» газетаси эълон қилди.

Масалан, деди сўнгра Х. Ледвон, Дудерштадтдаги биринчи хавфсизлик офицери Лоренс ва чегара районининг хавфсизлик офицери Барбис-Цвинге чегара соқчиси бўлган ҳарбий хизматчиларга ўз хизмат вазифаларини ўташ вақтида чегара истеҳкомларини разведка қилиш вақтида Германия Демократик Республикасининг территориясига суқулиб кириш ҳақида кўрсатма бериб келдилар. Бундан ташқари, хавфсизлик офицерлари бевосита Германия Демократик Республикасининг давлат чегарасида иғвогарлик руҳидаги варақалар тарқатишда ҳамда иғвогарлик митингларини ўтказишда қатнашдилар.

Х. Ледвон Германия Демократик Республикасига ўтганлигининг сабабини асослаб, «аҳолига қарши ҳарбий иғвогарликлар ва террор қуроли бўлган Ғарбий Германия чегара соқчиларининг сафларида хизмат қилишни давом эттиришга виждоним йўл қўймади», — деди.

— Қувиб етиш керак!!!
— Қўлимиздан келмайди: старт майдончамиз нобоп!...

В. Жаринов чизган сурат.
ТАСС фотохроникаси.

Халқаро обзор

ТИНЧЛИК ВА ТАРАҚҚИЁТ ЙЎЛИДА ЯНГИ ЖАСОРАТ

Қиз бола Каролиннинг саволига, шунингдек унинг миллионларча ватандошларининг шу хилдаги саволларига ҳам Америка пропагандаси, албатта, тўғри жавоб беролмайди. Совет Иттифоқининг буюк муваффақиятлари инсоннинг ижодий меҳнати учун чексиз имкониятлар яратиб берувчи социалистик ижтимоий тузумнинг табиатидан келиб чиқади. Француз коммунистларининг «Юманите» газетаси ҳақли суратда қуйидагиларни ёзади: совет фани ва техникасининг янги буюк ғалабаси социалистик тузумнинг афзаллиги туфайли қўлга киритилди. Бу ғалаба юз мингларча совет меҳнаткашларининг қилган меҳнати натижаси, неча юзлаб саноат корхоналари ва илмий марказларнинг бажарган ишлари натижасидир.

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукуматининг Мурожаатида бундай дейилади: «Николаев ва Попович ўртоқларнинг буюк жасорати Ватанимизнинг шон-шуҳратини янада юксак даражага кўтаради, ғоят тараққий этган совет экономикасининг, илғор совет фани ва техникасининг ютуқларини, социалистик тузумнинг беҳисоб афзалликларини ёрқин намойиш қилади».

Совет кишилари космосни тинчлик мақсадларида ўзлаштирмоқдалар. Асосий капиталистик мамлакатларда, айниқса Америка Қўшма Штатларида ўтказилаётган тадқиқотлар тўғрисида бу гапни айтиш мумкин эмас. Америка газеталари ва журналларида босилаётган мақолалар Қўшма Штатлар асосан ҳарбий нуқтаи назардан космос билан қизиқмоқдалар, деб айтишга асос беради. Америкалик тадқиқотчи Харбергнинг сўзлари жуда характерлидир. Харберг АҚШда инсонни космосга чиқаришга тайёрлаш соҳасида олиб борилаётган иш эндиликда илм-фан мақсадларига хизмат қилмайди, балки фақат ҳарбий мақсадларнигина кўзда тутади, деди.

Бизнинг мамлакатимиз космосдаги кашфиётларини тинчлик ишига, барча халқларнинг тараққиёти ишига хизмат қилдиради. Совет Иттифоқи ер юзида мустаҳкам тинчликнинг таъминланиши инсониятга космик фазони муваффақиятли эгаллаш соҳасида катта имкониятлар очиб берган бўлур эди, деб ҳисоблайди. Совет ҳукуматининг бошлиғи Н. С. Хрушчев космик фазони ўрганиш ва ундан фойдаланиш масаласи юзасидан АҚШ президенти Ж. Кеннедига 1962 йил 21 мартда юборган мактубида қуйидагиларни таъкидлайди: «Қуролсизланиш тўғрисида битимга келинганидан кейин ҳамкорлик қилишнинг, илмий-техника муваффақиятларини бирлаштириб, ҳаттоки, бошқа планеталарга — Ойга, Венерага, Марсга чиқмоқ учун биргаликда космик кемалар вужудга келтиришнинг анча кенг истиқболлари пайдо бўлади».

А. Г. Николаев ва П. Р. Поповичнинг космосга парвози муваффақиятли тугалланган кунда Совет ҳукумати барча ҳукуматлар ва халқларни термоядро уруши хавфидан инсониятни халос қилиш учун, ер юзида мустаҳкам тинчлик ўрнатиш учун тағин ҳам зўр сабот билан кураш олиб боришга яна даъват этди.

Д. КАСАТКИН.
(ТАСС).

Редактор ўринбосари
И. СУЛАЙМОНОВ.

Телевизор

21 АВГУСТДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.30 — Инсон (Иордан ёзувчиси Фуад ал Касус ҳикояси асосида телеинсценировка), 18.55 — Телевизион янгиликлар, 19.10 — Шоир Ғафур Ғуломнинг чиқиши, 19.30 — Концерт (созандалар ижросида).

Рус тилида: 20.00 — Шаҳарлар шу ерда лойиҳаланади (телевизион очерк), 20.30 — Телевизион янгиликлар, 20.45 — Рассомлар — Йуқ! дейишмоқда, 21.15 — Салбчилар номли бадиий фильмнинг биринчи серияси.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.40 — Римский-Корсаковнинг Моцарт ва Сальери операси, 19.25 — Тошкент янгиликлари.

Театр

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА (ёзги бино) — 22/VIII да **Уч баҳодир.**

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА — 22, 23, 24, 25/VIII да кечқурун, 26/VIII да кундуз ва кечқурун **Корея Халқ-демократик Республикаси Халқ армияси ашула ва рақс ансамблининг концертлари.** Кечки спектакль соат 8 да, кундузги спектакль соат 12 да бошланади.

Кино

ҚИШКИ БИНОДА

Иваннинг болалик чоғи — «ВАТАН», НАВОИЙ номли, (кундуз ва кечқурун).

Сейм қирғоқдан чиқади — «МИР» (кундуз ва кечқурун), НАВОИЙ номли (эрталаб соат 11-40, кундуз 3-20, кеч 5 ва 6-50 минутда).

Комедияли фильмлар тўплами — «ИСКРА», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «ЎЗБЕКИСТОН» (кеч соат 6 гача), «СПУТНИК» (тоқ соатларда).

Кўр ўғли — ЎЗБЕКИСТОН» (кеч соат 6 дан).

Оклахома «СПУТНИК» (жуфт соатларда).

ЁЗГИ БИНОДА

(Сеанслар кеч соат 9 ва 10-40 минутда)

Сейм қирғоқдан чиқади — «ВАТАН», НАВОИЙ номли, «ФЕСТИВАЛЬ».

Комедияли фильмлар тўплами — КАФАНОВ номли.

Гочо ва унинг ота-онаси — ТЕЛЬМАН номли.

1943 йилнинг узун туни — ПУШКИН номли.

Қуёш ёритган дарёлар — «ПОБЕДА».

Иваннинг болалик чоғи — КАФАНОВ номли (кеч соат 10 яримда), «УДАРНИК».

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА

Тез кунда

Ш. Саъдулла асари

ЯНГИ СПЕКТАКЛЬ

ИККИ билагузук

3 пардали музикали комедия.

С. Бобоев музикаси.

Режиссёр — Ўзбекистон ССР халқ артисти, Давлат мукофоти лауреати **Раззоқ Ҳамроев,** рассом — **Г. А. Визель,** дирижёр — **Қ. Усмонов,** балетмейстер — **Назир Турсунов.**

Бош ролларда: Ўзбекистон ССР халқ артистлари **Лутфихон Саримсоқова, Турсунхон Жаъфарова, Соиб Хўжаев,** солистлардан **Суръат Пўлатов, Бахтиёр Ихтиёров, Марям Каримова, Райҳон Тўраева** ва бошқалар қатнашади.

Олмалиқ проезд, 31-уйда турувчи **Учқун Ойхўжаевнинг** шу уйда турувчи Озод Қудратовна Ойхўжаевадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Киров район халқ судида кўрилади.

Сағбон кўча, 17-тупик, 6-уйда турувчи **Абдураҳмон Ғуломович Акбаровнинг** Гуручариқ, Алоҳида проезд, 10-уйда турувчи Муътабар Иноғомовадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район халқ судида кўрилади.

Тоҳир кўчаси, 44-уйда турувчи **Худойберди Рустамович Жабборовнинг** Ўзбекистон кўчаси, Тропик тупик, 3-уйда турувчи Ойжамол Насриддиновадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район халқ судида кўрилади.

Калинин район, Охунбобоев қишлоқ советидаги «Октябрь» колхозида турувчи **Нури Тошмуҳамедова (Рамазонова)**нинг шу колхозда турувчи Суннат Рамазоновдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент область Калинин район халқ судида кўрилади.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»
(«Ташкентская правда») — орган Ташкентского обкома и горкома Коммунистической партии Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

Бизнинг адрес
Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 29004, редактор ўринбосари—25885. Партия турмуши бўлими — 26232. Пропаганда ва совет қурилиши бўлими — 28761. Қишлоқ хўжалик ва маҳаллий ахборот бўлими — 29040. Адабиёт ва санъат, маданият, саноат ва транспорт бўлимлари —33786. Секретариат — 34808. Хатлар бўлими — 34048. Илғор тажрибаларни пропаганда қилиш штатсиз бўлими — 31936. Эълонлар бўлими — 28142. Коммутатор — 26334, 33262, 30249, 30250, 30253.

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони Сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси

Р. 01099. Нашр. Г. 1663.